Ceturtdiena, 2021. gada 21. janvāris

P9_TA(2021)0025

ES dzimumu līdztiesības stratēģija

Eiropas Parlamenta 2021. gada 21. janvāra rezolūcija par ES dzimumu līdztiesības stratēģiju (2019/2169(INI))

(2021/C 456/19)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 2. pantu un 3. panta 3. punktu un Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 6., 8., 10., 83., 153. un 157. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. un 23. pantu,

— ņemot vērā ANO Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un tās ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM), jo īpaši 5. mērķi un to attiecīgos uzstādījumus un rādītājus,

— ņemot vērā ANO 1979. gada 18. decembra Konvenciju par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu (*CEDAW*),

— ņemot vērā kopš 1975. gada pieņemtās direktīvas par vienlīdzīgas attieksmes pret vīriešiem un sievietēm dažādiem aspektiem (Direktīva 79/7/EEK ([1]), Direktīva 86/613/EEK ([2]), Direktīva 92/85/EEK ([3]), Direktīva 2004/113/EK ([4]), Direktīva 2006/54/EK ([5]), Direktīva 2010/18/ES ([6]) un Direktīva 2010/41/ES ([7])),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Direktīvu (ES) 2019/1158 par darba un privātās dzīves līdzsvaru vecākiem un aprūpētājiem un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 2010/18/ES ([8]) ("Darba un privātās dzīves līdzsvara direktīva"),

— ņemot vērā Komisijas 2012. gada 14. marta priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dzimumu līdzsvara uzlabošanu biržā kotēto uzņēmumu direktoru bez izpildpilnvarām vidū un saistītiem pasākumiem (Direktīva par sieviešu pārstāvību valdēs) (COM(2012)0614),

— ņemot vērā Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (Stambulas konvencija),

— ņemot vērā 2016. gada 4. marta priekšlikumu Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienība noslēgtu Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (COM(2016)0109),

— ņemot vērā Komisijas dienestu 2019. gada 6. marta darba dokumentu "Ziņojums par sieviešu un vīriešu līdztiesību 2019. gadā" (SWD(2019)0101),

---

([1]) Padomes 1978. gada 19. decembra Direktīva 79/7/EEK par pakāpenisku vienlīdzīgas attieksmes principa pret vīriešiem un sievietēm īstenošanu sociālā nodrošinājuma jautājumos (OV L 6, 10.1.1979., 24. lpp.).

([2]) Padomes 1986. gada 11. decembra Direktīva 86/613/EEK par to, kā piemērot vienlīdzīgas attieksmes principu pret pašnodarbinātiem vīriešiem un sievietēm, to skaitā lauksaimniecībā nodarbinātiem, un par pašnodarbinātu grūtnieču un māšu aizsardzību (OV L 359, 19.12.1986., 56. lpp.).

([3]) Padomes 1992. gada 19. oktobra Direktīva 92/85/EEK par pasākumu ieviešanu, lai veicinātu drošības un veselības aizsardzības darbā uzlabošanu strādājošām grūtniecēm, sievietēm, kas strādā pēcdzemdību periodā, vai strādājošām sievietēm, kas baro bērnu ar krūti (OV L 348, 28.11.1992., 1. lpp.).

([4]) Padomes 2004. gada 13. decembra Direktīva 2004/113/EK, ar kuru īsteno principu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm, attiecībā uz pieeju precēm un pakalpojumiem, preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu (OV L 373, 21.12.2004., 37. lpp.).

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. jūlija Direktīva 2006/54/EK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos (OV L 204, 26.7.2006., 23. lpp.).

([6]) Padomes 2010. gada 8. marta Direktīva 2010/18/ES, ar ko īsteno pārskatīto *BUSINESSEUROPE*, *UEAPME*, *CEEP* un *ETUC* pamatnolīgumu par vecāku atvaļinājumu un atceļ Direktīvu 96/34/EK, OV L 68, 18.3.2010., 13. lpp.

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 7. jūlija Direktīva 2010/41/ES par to, kā piemērot vienlīdzīgas attieksmes principu vīriešiem un sievietēm, kas darbojas pašnodarbinātas personas statusā, un ar kuru atceļ Padomes Direktīvu 86/613/EEK (OV L 180, 15.7.2010., 1. lpp.).

([8]) OV L 188, 12.7.2019., 79. lpp.

— ņemot vērā 2020. gada 13. februāra rezolūciju par ES prioritātēm ANO Sieviešu statusa komisijas 64. sesijā ([9]),

— ņemot vērā 2020. gada 30. janvāra rezolūciju par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību ([10]),

— ņemot vērā 2019. gada 13. februāra rezolūciju par pretreakciju pret sieviešu tiesībām un dzimumu līdztiesību Eiropas Savienībā ([11]),

— ņemot vērā 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ES pievienošanos Stambulas konvencijai un citiem pasākumiem ar dzimumu saistītas vardarbības apkarošanai ([12]),

— ņemot vērā 2018. gada 17. aprīļa rezolūciju par dzimumu līdztiesību plašsaziņas līdzekļu nozarē Eiropas Savienībā ([13]),

— ņemot vērā Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta (*EIGE*) 2019. gada 15. oktobrī publicēto 2019. gada dzimumu līdztiesības indeksu,

— ņemot vērā 2019. gada 15. janvāra rezolūciju par dzimumu līdztiesību un nodokļu politiku Eiropas Savienībā ([14]),

— ņemot vērā 2018. gada 13. marta rezolūciju par dzimumu līdztiesību ES tirdzniecības nolīgumos ([15]),

— ņemot vērā 2017. gada 3. oktobra rezolūciju par sieviešu ekonomisko iespēju palielināšanu privātajā un publiskajā sektorā ES ([16]),

— ņemot vērā 2017. gada 14. jūnija rezolūciju par nepieciešamību pēc ES stratēģijas no dzimuma atkarīgas pensiju atšķirības izbeigšanai un novēršanai ([17]),

— ņemot vērā 2017. gada 14. marta rezolūciju par dzimumu līdztiesību Eiropas Savienībā 2014. un 2015. gadā ([18]),

— ņemot vērā 2017. gada 14. februāra rezolūciju par dzimumu līdztiesības veicināšanu garīgās veselības un klīniskās pētniecības jomā ([19]),

— ņemot vērā Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) 1951. gada Konvenciju Nr. 100 par vienlīdzīgu atalgojumu un SDO 2019. gada Konvenciju Nr. 190 par vardarbību un aizskaršanu,

— ņemot vērā Komisijas 2014. gada 7. marta ieteikumu par to, kā ar pārredzamības palīdzību nostiprināt principu par vienādu darba samaksu sievietēm un vīriešiem ([20]),

— ņemot vērā Komisijas dokumentu "Stratēģiska apņemšanās dzimumu līdztiesības jomā 2016.–2019. gadam",

— ņemot vērā Komisijas 2017. gada 20. novembra paziņojumu "ES rīcības plāns 2017.–2019. gadam. Vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības likvidēšana" (COM(2017)0678),

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada ziņojumu par sieviešu un vīriešu līdztiesību Eiropas Savienībā,

— ņemot vērā Padomes 2019. gada 13. jūnija secinājumus par tematu "Samazināt vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību: galvenās politikas jomas un pasākumi",

— ņemot vērā 2016. gada 26. maija rezolūciju par nabadzību — dzimuma perspektīva ([21]),

---

([9]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0039.
([10]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0025.
([11]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0111.
([12]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0080.
([13]) OV C 390, 18.11.2019., 19. lpp.
([14]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0014.
([15]) OV C 162, 10.5.2019., 9. lpp.
([16]) OV C 346, 27.9.2018., 6. lpp.
([17]) OV C 331, 18.9.2018., 60. lpp.
([18]) OV C 263, 25.7.2018., 49. lpp.
([19]) OV C 252, 18.7.2018., 99. lpp.
([20]) OV L 69, 8.3.2014., 112. lpp.
([21]) OV C 76, 28.2.2018., 93. lpp.

— ņemot vērā 2017. gada 16. novembra rezolūciju par nevienlīdzības apkarošanu kā instrumentu darbvietu radīšanai un izaugsmes stimulēšanai ([22]),

— ņemot vērā 2014. gada 26. februāra rezolūciju par seksuālo izmantošanu un prostitūciju un tās ietekmi uz dzimumu līdztiesību ([23]),

— ņemot vērā 2016. gada 19. janvāra rezolūciju par ārējiem faktoriem, kas rada šķēršļus Eiropas sieviešu uzņēmējdarbībai ([24]),

— ņemot vērā 2017. gada 4. aprīļa rezolūciju par sievietēm un viņu lomu lauku apvidos ([25]),

— ņemot vērā 2018. gada 15. novembra rezolūciju par aprūpes pakalpojumiem Eiropas Savienībā dzimumu līdztiesības uzlabošanai ([26]),

— ņemot vērā 2020. gada 17. aprīļa rezolūciju par koordinētu ES rīcību Covid-19 pandēmijas un tās seku apkarošanai ([27]),

— ņemot vērā 2018. gada 16. janvāra rezolūciju par sievietēm, dzimumu līdztiesību un klimatisko taisnīgumu ([28]),

— ņemot vērā 2016. gada 28. aprīļa rezolūciju par dzimumu līdztiesību un sieviešu iespēju palielināšanu digitālajā laikmetā ([29]),

— ņemot vērā 2015. gada 9. jūnija rezolūciju par ES stratēģiju sieviešu un vīriešu līdztiesībai laikposmam pēc 2015. gada ([30]),

— ņemot vērā Padomes 2019. gada 10. decembra secinājumus par tematu "Dzimumu līdztiesība ekonomikā ES: turpmākā virzība",

— ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru un jo īpaši tā 1., 2., 3., 6., 9., 11., 12. un 15. principu,

— ņemot vērā ES Dzimumu līdztiesības rīcības plānu II un kopīgo dienestu darba dokumentu "Dzimumu līdztiesība un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana sievietēm: meiteņu un sieviešu dzīves pārveidošana ar ES ārējo attiecību starpniecību 2016.–2020. gadā" (SWD(2015)0182),

— ņemot vērā Pekinas deklarāciju un Rīcības platformu un tās pārskatīšanas konferenču rezultātus,

— ņemot vērā Starptautisko konferenci par iedzīvotājiem un attīstību (*ICPD*), tās rīcības programmu un pārskatīšanas konferenču rezultātus,

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (*UNFCC*), 2016. gada Parīzes nolīgumu un paplašināto Limas Dzimumjautājumu darba programmu un tās 2019. gada decembra Dzimumu līdztiesības rīcības plānu,

— ņemot vērā Eiropas Pamattiesību aģentūras (*FRA*) 2014. gadā publicēto ziņojumu "Vardarbība pret sievietēm — ES mēroga apsekojums",

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 5. marta paziņojumu "Savienība, kurā valda līdztiesība: dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam" (COM(2020)0152),

— ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2020. gada 7. maija atzinumu par tematu "Demogrāfijas problēmas Eiropas Savienībā, ņemot vērā nevienlīdzību ekonomikas un attīstības jomā",

---

([22]) OV C 356, 4.10.2018., 89. lpp.
([23]) OV C 285, 29.8.2017., 78. lpp.
([24]) OV C 11, 12.1.2018., 35. lpp.
([25]) OV C 298, 23.8.2018., 14. lpp.
([26]) OV C 363, 28.10.2020., 80. lpp.
([27]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0054.
([28]) OV C 458, 19.12.2018., 34. lpp.
([29]) OV C 66, 21.2.2018., 44. lpp.
([30]) OV C 407, 4.11.2016., 2. lpp.

— ņemot vērā Eiropas Hartu par dzimumu līdztiesību vietējā dzīvē,

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

— ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Kultūras un izglītības komitejas un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas atzinumus,

— ņemot vērā Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas ziņojumu (A9-0234/2020),

A. tā kā tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi ir būtiskas pamattiesības, kas atzītas Eiropas Savienības līgumos un Pamattiesību hartā un kas ir būtiskas tās turpmākai attīstībai;

B. tā kā ES 2019. gada dzimumu līdztiesības indeksā dalībvalstis vidēji saņēma 67,4 punktus no 100 — šis rādītājs kopš 2005. gada ir uzlabojies tikai par 5,4 punktiem,

C. tā kā kaitējošas struktūras un stereotipi visā pasaulē ir iemesls nevienlīdzībai un tā kā šo struktūru un stereotipu pārvarēšana veicinās dzimumu līdztiesību; tā kā dzimumu līdztiesības veicināšana un ieguldījumi sieviešu un meiteņu vajadzību nodrošināšanā ne tikai sniedz ieguvumus sabiedrībai kopumā, bet arī ir mērķis pats par sevi; tā kā ir svarīgi izvērtēt tādu tendenci kā sieviešu īpatsvara mazināšanās zinātnes un akadēmiskajās aprindās un tās galvenos iemeslus; tā kā ir vajadzīga spēcīga sieviešu tiesību kustība, lai aizstāvētu demokrātiskās vērtības, pamattiesības un jo īpaši sieviešu tiesības, un tā kā sieviešu tiesību apdraudējums ir arī uzskatāms par demokrātijas apdraudējumu;

D. tā kā diskriminācija dzimuma dēļ bieži vien tiek kombinēta ar diskrimināciju identitātes aspektu dēļ, tādu kā dzimums, rase, ādas krāsa, etniskā vai sociālā izcelsme, ģenētiskās īpašības, valoda, reliģiskā pārliecība vai ticība, politiskais vai cits viedoklis, piederība nacionālajai minoritātei, īpašums, dzimšana, invaliditāte, vecums, seksuālā orientācija, dzimtiskā identitāte, dzimuma pašizpausme, sabiedriskais stāvoklis un/vai migrācijas statuss, tādējādi veicinot divkāršo un multiplo diskrimināciju; tā kā horizontālai intersekcionālai perspektīvai ir ļoti būtiska nozīme jebkurā dzimumu līdztiesības politikas jomā, lai atzītu un risinātu šos daudzos diskriminācijas draudus; tā kā ES politikas jomās intersekcionāla pieeja līdz šim nav izmantota un uzsvars galvenokārt likts uz diskriminācijas individuālo dimensiju un tādēļ nav risināti diskriminācijas institucionālie, strukturālie un vēsturiskie aspekti; tā kā intersekcionālas analīzes izmantošana ne tikai ļauj izprast strukturālos šķēršļus, bet arī sniedz pierādījumus, lai varētu noteikt kritērijus un virzību uz stratēģisku un efektīvu politikas izstrādi pret sistēmisku diskrimināciju, atstumtību un dzimumu nevienlīdzību, un tā kā šādu centienu īstenošanā jāpievēršas visām diskriminācijas formām, lai panāktu dzimumu līdztiesību attiecībā uz visām sievietēm;

E. tā kā ES ir pieņēmusi svarīgus tiesību aktus un nodrošinājusi būtisku progresu dzimumu līdztiesības sasniegšanā; tā kā šie centieni pēdējos gados tomēr ir palēninājušies, taču ir attīstījušās kustības, kas pretojas dzimumu līdztiesības politikai un sieviešu tiesībām, tiecoties kā normu atjaunot tradicionālās dzimumu lomas, apšaubot pašreizējo situāciju un bloķējot turpmāko progresu; tā kā šīs kustības, kas vēršas pret dzimumu līdztiesības politiku, ģimeņu daudzveidību, viendzimuma laulībām, seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītajām tiesībām, kā arī dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu, cenšas ietekmēt valsts un Eiropas politikas veidošanu, lai satraucošā veidā noliegtu jau iedibinātas pamattiesības, un tā kā sieviešu tiesību apdraudējums vienmēr nozīmē arī demokrātijas un sociālā un ekonomikas progresa apdraudējumu;

F. tā kā tiesības uz veselību, it īpaši uz seksuālo un reproduktīvo veselību, ir sieviešu pamattiesības, un tās būtu jāveicina, un šīs tiesības nekādā veidā nevar ierobežot vai atcelt;

G. tā kā dažās dalībvalstīs ir acīmredzama negatīva reakcija, tostarp sieviešu ekonomisko iespēju palielināšanas jomās, un pastāv risks, ka dzimumu līdztiesība varētu vēl vairāk zaudēt prioritāti dalībvalstu darba kārtībā;

H. tā kā katra trešā sieviete ES, kas sasniegusi 15 gadu vecumu, ir piedzīvojusi kādu no fiziskās un/vai seksuālās vardarbības formām ([31]), katra otrā sieviete ir piedzīvojusi seksuālu uzmākšanos un katra desmitā sieviete ir saskārusies ar uzmākšanos tiešsaistē;

([31]) *FRA* 2014. gada pētījums, kas ir visaptverošākais ES līmeņa pētījums šajā jomā un ir veikts, pamatojoties uz 28 dalībvalstu datiem.

Ceturtdiena, 2021. gada 21. janvāris

I. tā kā vardarbība pret sievietēm visās tās izpausmēs (fiziska, seksuāla, psiholoģiska un ekonomiska vardarbība vai kibervardarbība) ir cilvēktiesību pārkāpums un viens no lielākajiem šķēršļiem dzimumu līdztiesības sasniegšanai; tā kā dzīve bez vardarbības ir līdztiesības priekšnoteikums; tā kā ar dzimumu saistīta vardarbība veselības jomā, piemēram, vardarbība ginekoloģijā un dzemdniecībā, ir vardarbības formas, kas nākušas gaismā tikai pēdējos gados, un tā kā vardarbība pret vecāka gadagājuma sievietēm joprojām lielākoties nav pietiekami atzīta; tā kā dezinformācijas kampaņas, kas apdraud dzimumu līdztiesību, cita starpā bloķē progresu jautājumā par vardarbības pret sievietēm izskaušanu, kā tas tika novērots saistībā ar Stambulas konvenciju, izraisot sabiedrības pretestību un kaitējošu politisko lēmumu pieņemšanu vairākās dalībvalstīs;

J. tā kā cilvēku tirdzniecība ir viens no rupjākajiem pamattiesību un cilvēka cieņas pārkāpumiem; tā kā 80 % no reģistrētajiem cilvēku tirdzniecības upuriem ir sievietes un meitenes, turklāt sievietes un meitenes ir 95 % no reģistrētajiem cilvēku tirdzniecības upuriem seksuālās ekspluatēšanas nolūkā; tā kā cilvēku tirdzniecība ir arvien pieaugošs organizētās noziedzības veids un verdzības un cilvēktiesību pārkāpumu forma un tā kā cilvēku tirdzniecība skar galvenokārt sievietes un bērnus, it īpaši seksuālās ekspluatēšanas nolūkā; tā kā prostitūcijas tirgus veicina sieviešu un bērnu tirdzniecību un pastiprina pret viņiem vērstu vardarbību; tā kā dalībvalstīm sava sociālā un ekonomikas politika jāizstrādā tādā veidā, lai palīdzētu neaizsargātām sievietēm un bērniem pamest prostitūciju, tostarp ieviešot īpašu sociālo un ekonomikas politiku ar mērķi viņiem palīdzēt;

K. tā kā nabadzībai un sociālajai atstumtībai ir strukturāli iemesli, kas jālikvidē un jānovērš, it īpaši, īstenojot politiku nodarbinātības, mājokļu, mobilitātes un sabiedrisko pakalpojumu pieejamības jomā; tā kā prostitūcija, cilvēku, it īpaši sieviešu un bērnu, tirdzniecība seksuālās ekspluatēšanas nolūkā ir verdzības forma un nav savienojama ar cilvēka cieņu, it īpaši valstīs, kurās seksa industrija ir legalizēta; tā kā organizētās noziedzības attīstības un ienesīguma dēļ cilvēku tirdzniecība pieaug visā pasaulē; tā kā prostitūcijas tirgi sekmē sieviešu un bērnu tirdzniecību un pastiprina pret viņiem vērstu vardarbību, jo īpaši valstīs, kur seksa industrija ir legalizēta;

L. tā kā saskaņā ar ANO datiem gandrīz 35 % sieviešu visā pasaulē piedzīvo psiholoģisku aizskaršanu vai seksuālu uzmākšanos darbvietā vai aizskaršanu, kas būtiski ietekmē viņu personiskās un profesionālās vēlmes un kaitē sieviešu pašcieņai un viņu sarunu pozīcijām par taisnīgāku atalgojumu; tā kā taisnīgs atalgojums un ekonomiskā neatkarība ir būtisks priekšnoteikums sieviešu spējai pamest ļaunprātīgas un vardarbīgas attiecības;

M. tā kā dzimumu līdztiesību var panākt tikai tad, ja tiek nodrošināta sieviešu un vīriešu līdztiesība likuma priekšā, kā arī vienlīdzīgas iespējas piekļūt izglītībai, mācībām un nodarbinātībai;

N. tā kā tradicionālajām dzimumu lomām un stereotipiem vēl joprojām ir liela ietekme uz darba dalīšanu mājās, izglītības jomā, darbavietās un sabiedrībā kopumā; tā kā neapmaksātu aprūpes darbu un mājas darbus veic galvenokārt sievietes, un tas ietekmē nodarbinātību un karjeras attīstību, kā arī veicina vīriešu un sieviešu darba samaksas un pensijas atšķirības; tā kā darba un privātās dzīves līdzsvarošanas pasākumi, piemēram, (Darba un privātās dzīves līdzsvara direktīva), ir nozīmīgi pirmie soļi, kas pirmkārt un galvenokārt pienācīgi jātransponē dalībvalstīs, pilnībā un savlaicīgi jāīsteno un arī jāpapildina ar turpmākiem pasākumiem, lai iesaistītu vairāk vīriešu neapmaksātā darbā, uzsverot tā nozīmi salīdzinājumā ar profesionālo darbu, un aprūpes pienākumos un lai veicinātu vienlīdzīgu pelnītāju un vienlīdzīgu aprūpētāju modeli; tā kā tradicionālās struktūras, neapmaksāts aprūpes darbs un valstu nodokļu politikas radītie šķēršļi virza sievietes uz "sekundārā pelnītāja" statusu vai liedz viņām atbrīvoties no šā statusa, radot negatīvu ietekmi uz sievietēm un viņu ekonomisko neatkarību, kā arī uz sabiedrību kopumā;

O. tā kā aplēses liecina, ka 80 % aprūpes visā ES nodrošina neoficiāli aprūpētāji, kas galvenokārt ir sievietes (75 %), un tas pierāda, ka aprūpes jomā pastāv atšķirības starp dzimumiem, kas ļoti ietekmē atšķirīgās dažādu dzimumu pensijas; tā kā vairāk nekā 50 % aprūpētāju vecumā līdz 65 gadiem aprūpi apvieno ar nodarbinātību, kas apgrūtina darba un privātās dzīves līdzsvara panākšanu; tā kā aprūpētāji bieži vien var būt nodarbināti mazkvalificētā un zemu atalgotā darbā, ko viņi var pielāgot savam aprūpes sniegšanas grafikam, un viņiem var nākties saīsināt savu darba laiku vai

atteikties no apmaksāta darba pavisam; tā kā 7–21 % neformālo aprūpētāju saīsina savu darba laiku un 3–18 % pamet darba tirgu; tā kā kvalitatīvas aprūpes nodrošināšana ES ievērojami atšķiras gan pašās dalībvalstīs, gan starp tām, kā arī starp privātajām un valsts struktūrām, pilsētu un lauku teritorijām un dažādām vecuma grupām; tā kā dati par aprūpes sniegšanu ES ir diezgan sadrumstaloti un trūkst holistiskas pieejas, kas palīdzētu risināt demogrāfiskās problēmas, ar ko saskaras ES un kas palielina spiedienu uz publiskajiem izdevumiem;

P. tā kā vairākās dalībvalstīs vērojamas problēmas bērnu aprūpes sistēmu un vecāku, tostarp vientuļo vecāku (galvenokārt vientuļo māšu), vajadzību pielāgošanā un it īpaši sievietēm joprojām ir sarežģīti saskaņot ģimenes, privāto un profesionālo dzīvi; tā kā sievietes vecumā pēc 45 gadiem bieži vien tiek uzskatītas par nepietiekami nodarbinātām un tiek nodarbinātas, pamatojoties uz daudz sliktākiem nosacījumiem nekā vīrieši, it īpaši, ja viņas atgriežas darbā pēc grūtniecības un dzemdību vai bērna kopšanas atvaļinājuma vai ja viņas ir spiestas darbu savienot ar apgādājamo aprūpi;

Q. tā kā, lai veicinātu darba un privātās dzīves līdzsvaru, būtu jānodrošina rūpīgi pārdomāta ar aprūpi saistītu atvaļinājumu un kvalitatīvu, piekļūstamu un cenas ziņā pieņemamu aprūpes iestāžu sistēma, turklāt iesaistītās izmaksas būtu uzskatāmas par daļu no ieguldījumiem infrastruktūrā; tā kā šādi pakalpojumi ir priekšnoteikums sieviešu dalībai darba tirgū un darbam vadošos amatos zinātnes un pētniecības jomā;

R. tā kā maternitātes aizsardzība ir tiesības, kas pilnībā jāievēro, un tā kā grūtniecības un dzemdību perioda pagarināšanai, saglabājot visas tiesības un darba samaksu 100 % apmērā, jākļūst par realitāti;

S. tā kā ne vienmēr tiek nodrošinātas tiesības uz vienādu darba samaksu par vienādu vai vienādi vērtīgu darbu, pat ja to paredz tiesību akti; tā kā darba koplīguma slēgšanas sarunas ir nozīmīgs instruments, lai izskaustu un novērstu vīriešu un sieviešu nevienlīdzību darba tirgū; tā kā ES vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirība par vienas stundas darbu ir 16 %, lai gan šis rādītājs dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras; tā kā šī atšķirība pieaug līdz pat 40 %, ja ņem vērā nodarbinātības līmeni un vispārējo līdzdalību darba tirgū; tā kā vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības ir saistītas ar vīriešu un sieviešu pensiju ienākumu atšķirību 37 % apmērā; tā kā līdzdalības darba tirgū ziņā ES nepilna laika darbu veic 8 % vīriešu salīdzinājumā ar 31 % sieviešu, un tas liecina par pastāvošo nevienlīdzību, kuras galvenie cēloņi ir jārisina;

T. tā kā, lai gan sieviešu līdzdalība darba tirgū ir palielinājusies, joprojām pastāv dzimumu atšķirības, kas var radīt sievietēm neaizsargātas vai nestabilas situācijas; tā kā ES dzimumu nodarbinātības atšķirības joprojām veido 11,6 % ([32]); tā kā sievietes ir nepietiekami pārstāvētas labi apmaksātās nozarēs un amatos, kas saistīti ar lēmumu pieņemšanu, un viņas biežāk strādā darbvietās, kurās viņas ir pārāk augsti kvalificētas, un 1 no 5 strādājošām sievietēm ES pieder pie viszemākās algas grupas salīdzinājumā ar 1 no 10 vīriešiem; tā kā vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības ir saistītas ar vīriešu un sieviešu pensiju ienākumu atšķirību 37 % apmērā ([33]), situāciju, kas saglabāsies nākamajās desmitgadēs, un nevienlīdzīgu ekonomiskās neatkarības līmeni starp sievietēm un vīriešiem; tā kā ir vajadzīgi vērienīgi centieni, lai novērstu visas šīs dzimumu atšķirības;

U. tā kā sieviešu nepietiekamā līdzdalība darba tirgū veicina arī viņu nevienlīdzīgu iesaisti lēmumu pieņemšanā par darba samaksu un tādēļ tas ierobežo sieviešu iespējas mainīt ekonomiskās, politiskās, sociālās un kultūras struktūras; tā kā vertikālā un horizontālā segregācija nodarbinātības jomā un diskriminējošā prakse saistībā ar pieņemšanu darbā un paaugstināšanu amatā ir viens no galvenajiem vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību iemesliem; tā kā dzimumu kvotas un kodētu sarakstu sistēmas, kā arī sekojošās sankcijas neatbilstības vai nefunkcionējošu procedūru gadījumā ir izrādījušās efektīvas, lai nodrošinātu paritāti un vērstos pret nevienlīdzīgām varas attiecībām;

([32]) Komisijas paziņojums "Savienība, kurā valda līdztiesība: dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam" (COM(2020)0152).

([33]) Eiropas Parlamenta 2020. gada 30. janvāra rezolūcija par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību (pieņemtie teksti, P9_TA (2020)0025).

V. tā kā sieviešu pilnvērtīgai iesaistei ekonomikā ir arī ekonomisks pamatojums, jo dzimumu nodarbinātības atšķirības izmaksā Eiropai 370 miljardus EUR gadā ([34]);

W. tā kā izsmeļošas un vecumam atbilstošas informācijas, dzimumizglītības un attiecību izglītības pieejamībai, kā arī seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpes un tiesību, tostarp ģimenes plānošanas, kontracepcijas metožu un drošu un likumīgu abortu, pieejamībai, ir būtiska nozīme dzimumu līdztiesības sasniegšanā un ar dzimumu saistītas vardarbības izskaušanā; tā kā sieviešu seksuālās un reproduktīvās veselības un ar to saistīto tiesību pārkāpumi, tostarp drošas un legālas aprūpes saistībā ar abortiem liegšana, ir vardarbības pret sievietēm forma; tā kā izsmeļoša dzimumizglītība un attiecību izglītība, kā arī meiteņu un sieviešu autonomija un spēja brīvi un patstāvīgi pieņemt lēmumus par savu ķermeni un dzīvi ir priekšnoteikumi viņu ekonomiskai neatkarībai un tādējādi arī dzimumu līdztiesībai un ar dzimumu saistītas vardarbības izskaušanai;

X. tā kā sievietes ir aktīvi iesaistījušās cīņā pret Covid-19 pandēmiju un tā kā pašreizējai krīzei ir nesamērīga ietekme uz sievietēm, meitenēm un dzimumu līdztiesību; tā kā šī ietekme izpaužas dažādos veidos — no satraucoša ar dzimumu saistītas vardarbības un aizskaršanas pieauguma, neapmaksātas un nevienlīdzīgas aprūpes un mājas pienākumu sadales un ierobežotas piekļuves seksuālajai un reproduktīvajai veselībai un ar to saistītajām tiesībām līdz būtiskas ekonomiskas un ar darbu saistītas ietekmes uz sievietēm, it īpaši tām, kuras strādā veselības jomā, veic aprūpes pienākumus un strādā citās feminizētās un nedrošās nozarēs; tā kā ir vajadzīgi īpaši pasākumi šīs nesamērīgās ietekmes mazināšanai; tā kā atveseļošanas programmu vai pārkārtošanās finansējums būtu jāpiešķir dzimumu ziņā līdzsvarotā veidā; tā kā taupības pasākumi līdz šim ir negatīvi ietekmējuši sievietes, viņu tiesības un dzimumu līdztiesību;

Y. tā kā pamatbrīvību un cilvēktiesību, tostarp dzimumu līdztiesības, ievērošana ir priekšnoteikums, lai izstrādātu un izplatītu daudzveidīgu kultūras un izglītības saturu, jo visām kultūras un radošajām nozarēm ir būtiska ietekme uz mūsu pārliecībām, vērtībām un attieksmi pret dzimumu līdztiesības jautājumiem;

Z. tā kā sievietes un meitenes saskaras ar vairākiem šķēršļiem sporta jomā un ir ne tikai pakļautas vardarbībai, bet arī diskriminācijai darba samaksas, balvu un darba apstākļu ziņā, turklāt sievietes bieži vien ir nepietiekami pārstāvētas sporta organizāciju un plašsaziņas līdzekļu valdēs;

AA. tā kā sievietes veido tikai 34,4 % no pašnodarbinātajām personām ES un 30 % no uzņēmējām, kas veido jaunuzņēmumus;

AB. tā kā nabadzība un sociālā atstumtība Eiropā nesamērīgi skar sievietes, jo īpaši vientuļās mātes, sievietes ar invaliditāti, vecāka gadagājuma sievietes, sievietes lauku un attālos apvidos, migrantes un mazākumtautību sievietes; tā kā ES līmenī 15 % mājsaimniecību ar bērniem ir viena vecāka mājsaimniecības; tā kā vidēji 85 % no šādām mājsaimniecībām uztur vientuļās mātes, savukārt 47 % no viena vecāka mājsaimniecībām 2017. gadā bija pakļautas nabadzības vai sociālās atstumtības riskam; tā kā pieaug sieviešu bezpajumtniecības problēma; tā kā Pretdiskriminācijas direktīva, kas nodrošinātu plašāku aizsardzības jomu, izmantojot horizontālu pieeju, Padomē joprojām ir bloķēta;

AC. tā kā dzimumu līdztiesība un sieviešu iekļaušana lēmumu pieņemšanas procesos ir ilgtspējīgas attīstības un efektīvas klimata problēmu pārvaldības priekšnoteikums, lai panāktu taisnīgu un godīgu pārkārtošanos, nevienu neatstājot novārtā; tā kā klimata krīze palielina dzimumu nevienlīdzību un apgrūtina dzimumu taisnīguma panākšanu; tā kā klimata pārmaiņa ietekme uz sievietēm ir atšķirīga, jo viņas ir neaizsargātākas un saskaras ar lielākiem riskiem un slogu dažādu iemeslu dēļ — no nevienlīdzīgas piekļuves resursiem, izglītībai, nodarbinātības iespējām un tiesībām uz zemi līdz sociālajām un kultūras normām, stereotipiem un to intersekcionālās pieredzes; tā kā visos klimata politikas pasākumos ir jāiekļauj dzimumu aspekts un intersekcionālā perspektīva; tā kā, lai mazinātu klimata pārmaiņu ietekmi uz sievietēm, ir jāstiprina sieviešu tiesības, kā arī ir jārada iespējas, lai sievietēm būtu lielāka ietekme diskusijās un lēmumu pieņemšanā klimata pārmaiņu jomā kā vadītājām, profesionālēm un pārmaiņu tehniskajām virzītājām;

([34]) https://www.eurofound.europa.eu/news/news-articles/gender-employment-gap-costs-europe-eu370-billion-per-year

AD. tā kā sievietes lauku apvidos saskaras ar daudzām problēmām, tostarp saistībā ar zemāku dzīves līmeni, lielākā mērā ierobežotām nodarbinātības iespējām, relatīvu izolāciju no tirgiem, ierobežotu piekļuvi infrastruktūrai, tostarp lauku infrastruktūrai, sabiedriskajiem pakalpojumiem un veselības aprūpei, kā arī saistībā ar ierobežotu piekļuvi izglītībai (tostarp dzimumizglītībai) un informācijai par izglītības iespējām, kā arī sievietes ir nepietiekami pārstāvētas lēmumu pieņemšanas forumos; tā kā sievietes, iespējams, veic "neredzamu darbu" saimniecībās, jo nav formāla statusa, ko piešķir par to, ka viņas sniedz palīdzību dzīvesbiedriem, un tādēļ rodas problēmas ar viņu darba atzīšanu valsts sistēmās;

AE. tā kā Eiropas Savienībā dzīvo 46 miljoni sieviešu un meiteņu ar invaliditāti; tā kā tas ir gandrīz 60 % no personu ar invaliditāti kopskaita; tā kā lielākā daļa veselības problēmu rodas, sievietēm kļūstot vecākām;

AF. tā kā vairāk nekā puse darbspējas vecumā esošo sieviešu ar invaliditāti ir ekonomiski neaktīvas; tā kā visās dalībvalstīs sieviešu ar invaliditāti smaga materiālā nenodrošinātība ir augstāka nekā sieviešu bez invaliditātes materiālā nenodrošinātība;

AG. tā kā dzimumu līdztiesības indekss 2019. gadam atklāj pastāvīgu nevienlīdzību starp vīriešiem un sievietēm digitālajā nozarē un izceļ to, ka dzimumu perspektīva un ietekmes uz dzimumiem novērtējums nepieciešams visās politikas jomās, kas saistītas ar digitālo pārveidi; tā kā ir ārkārtīgi svarīgi novērst digitālo plaisu starp dzimumiem, sievietēm un meitenēm nodrošinot labāku piekļuvi tehnoloģijām un internetam; tā kā sievietes ir neizmantots resurss arī tādās jaunās jomās kā digitalizācija, mākslīgais intelekts un IKT, un sievietes veido tikai 16 % no gandrīz 8 miljoniem cilvēku, kas Eiropā strādā IKT jomā; tā kā digitālajā nozarē strādā trīs reizes vairāk vīriešu nekā sieviešu; tā kā sieviešu nodarbinātības digitālajā nozarē un citās nākotnes nozarēs veicināšanai ir ļoti būtiska nozīme, lai novērstu vīriešu un sieviešu darba samaksas un pensijas atšķirības un nodrošinātu sieviešu ekonomisko neatkarību, kā arī lai radītu jaunas nodarbinātības iespējas, tostarp grupām, kuras parasti tiek izslēgtas no darba tirgus; tā kā šai sakarā ir ļoti svarīgi veicināt sieviešu iesaisti digitālajā uzņēmējdarbībā, zinātnē, tehnoloģiju jomā, inženierzinātnēs un matemātikā (*STEM*) un izglītībā un nodarbinātībā IKT jomā; tā kā, integrējot vairāk sieviešu digitālā darba tirgū, ir iespējams Eiropas ekonomikā panākt IKP pieaugumu par 16 miljardiem EUR; tā kā dzimumu nevienlīdzība un diskriminācija ir reproducēta mākslīgā intelekta (MI) sistēmu uzbūvē, ievadītajos datos un šo sistēmu lietošanā; tā kā nepilnīgas datu kopas un nekorekti aizspriedumi var izkropļot MI sistēmas spriestspēju un apdraudēt dzimumu līdztiesību sabiedrībā;

AH. tā kā, lai izgaismotu nevienlīdzību un izstrādātu mērķtiecīgu politiku, ir ļoti svarīgi vākt pa dzimumiem dalītus datus, turklāt šādi dati ir ļoti būtiski, lai uz dzimumiem vērstu pieeju piemērotu, risinot visus aktuālos jautājumus, tostarp jautājumus saistībā ar dzimumu vardarbību, invaliditāti, saslimstību ar vēzi un retām vai hroniskām slimībām, klimata pārmaiņu ietekmi, digitālajām prasmēm un *STEM*; tā kā dažādās ES un dalībvalstu politikas jomās joprojām trūkst dzimumsensitīvu datu;

AI. tā kā sievietes ir nesamērīgā līmenī nepietiekami pārstāvētas ziņu un informatīvajos plašsaziņas līdzekļos; tā kā sieviešu un vīriešu nevienlīdzīga attēlošana plašsaziņas līdzekļos veicina stereotipus, kas ietekmē priekšstatu par sievietēm un vīriešiem;

AJ. tā kā integrēta pieeja dzimumu līdztiesības nodrošināšanai, dzimumu līdztiesības principa ievērošana budžeta plānošanā un ietekmes uz dzimumu līdztiesību novērtēšana ir būtiski instrumenti dzimumu līdztiesības sasniegšanā visās ES politikas jomās, tā kā dzimumu līdztiesības jautājumi ES politikā tiek risināti, izmantojot dažādus fondus un instrumentus, un tā kā ļoti būtiska nozīme ir optimālas sinerģijas veidošanai to starpā; tā kā tas ir īpaši svarīgi attiecībā uz sociālekonomiskajiem pasākumiem, kas veikti laikposmam pēc Covid-19 izraisītās veselības krīzes, tostarp ES atveseļošanas plānu;

AK. tā kā dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam un dzimumu līdztiesības politikas stiprināšana ES līmenī ir būtiska, lai nodrošinātu, ka Covid-19 krīzes ietekme nepaplašina dzimumu nelīdztiesību un ka risinājumi palīdz mazināt sieviešu diskrimināciju;

AL. tā kā Covid-19 krīze ir ietekmējusi arī seksa industrijā strādājošos, palielinot viņu ienākumu zaudēšanas un nabadzības risku, un šo industriju raksturo ilgstošs regulējuma trūkums un tas, ka netiek aizsargātas šo personu cilvēktiesības;

AM. tā kā vienotai rīcībai ir ļoti būtiska nozīme, lai augšupēji koordinētu un saskaņotu sieviešu tiesības Eiropā, pieņemot stingru paktu starp dalībvalstīm, apmainoties ar vērienīgākajiem tiesību aktiem un paraugpraksi, kas patlaban ir spēkā ES, un apņemoties tos īstenot;

AN. tā kā ir iecelta komisāre, kas atbild tikai par līdztiesību un Eiropas Parlamentam ir specializēta komiteja — Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja —, taču Padomei nav nekādas īpašas struktūrvienības, kas būtu veltīta dzimumu līdztiesībai, un ministriem un valsts sekretāriem, kas atbild par dzimumu līdztiesības jautājumiem, nav specializēta šiem jautājumiem paredzēta foruma,

Vispārīgas piezīmes

1. atzinīgi vērtē Komisijas pieņemto paziņojumu "Savienība, kurā valda līdztiesība: dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam", kas tika izstrādāts paredzētajā laikā jaunā Komisijas sastāva darba pirmajās 100 dienās un ir uzskatāms par spēcīgu signālu politiskai iesaistei Eiropas dzimumu līdztiesības politikā un izšķirošu, skaidru un vērienīgu politikas satvaru, lai labāk īstenotu sieviešu tiesības un dzimumu līdztiesību un apkarotu pret tām vērstos uzbrukumus; atbalsta Komisijas mērķi Eiropas Savienībā izskaust diskrimināciju un strukturālo nevienlīdzību pret visiem cilvēkiem visā to daudzveidībā; uzsver izvēlētās divējādās pieejas nozīmi, kurā ir ietverti mērķtiecīgi pasākumi un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas un intersekcionālās pieejas konsekventa piemērošana kā transversāli principi, un atzinīgi vērtē ciešo saikni starp darba jomām un stereotipu, dzimumu aizspriedumu un diskriminācijas izskaušanu; aicina ciešu uzraudzīt mehānismus, lai regulāri noteiktu un izvērtētu panākumus stratēģijas un tās pasākumu īstenošanā;

2. tomēr uzsver, ka dzimumu līdztiesības stratēģijā jāparedz iespējās balstīta pieeja; aicina Komisiju principu "vienlīdzīgas iespējas sievietēm" atzīt par sākuma punktu stratēģijai turpmākai attīstībai;

3. atzinīgi vērtē to, ka jaunā Komisija un tās priekšsēdētāja ir piešķīrušas prioritāti dzimumu līdztiesībai, kā arī to, ka ir iecelta īpaša komisāre, kas atbild par līdztiesību, un gaida ikgadējo ziņojumu par līdztiesību, kas ir noderīgs vērtēšanas mehānisms, lai izvērtētu progresu un noteiktu pašreizējās nepilnības un vajadzības attiecībā uz dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu politikas satvarā;

4. atzinīgi vērtē to, ka ir izziņotas vairākas savstarpēji papildinošas ES iniciatīvas, piemēram, Eiropas stratēģija invaliditātes jomā laikposmam pēc 2020. gada, LGBTI+ stratēģija un ES stratēģiskā programma attiecībā uz romu līdztiesības un iekļaušanas stratēģijām laikposmam pēc 2020. gada, un aicina izstrādāt stratēģisku satvaru, lai tās apvienotu, kā arī visu šo iniciatīvu īstenošanā piemērot intersekcionālu pieeju; uzsver, ka nesenā Covid-19 krīze ir parādījusi, ka ir svarīgi uzraudzīt risinātās situācijas un nodrošināt elastību, lai stratēģijas dzimumu līdztiesības jomā un citas attiecīgās stratēģijas pielāgotu rezultātu, kā arī nākotnes problēmām, izmantojot pašreizējo politiku vai ierosinot jaunus instrumentus; atkārtoti norāda, ka ir jāstiprina konkrēti pasākumi diskriminācijas novēršanas jomā, kā arī ir jāstiprina to sieviešu līdztiesība un aizsardzība, kuras pakļautas strukturālai dzimumu nevienlīdzībai, un atgādina Komisijai, ka nepieciešami papildu centienu šajā virzienā;

5. pauž nožēlu, ka stratēģija joprojām ir neskaidra jautājumā par vairāku ļoti atzinīgi vērtējamu pasākumu termiņiem un ka tajā nav noteikti nedz konkrēti dzimumu līdztiesības mērķi, kas jāsasniedz līdz 2025. gadam, nedz arī skaidri uzraudzības mehānismi; tādēļ aicina Komisiju izstrādāt konkrētu ceļvedi, nosakot termiņus un mērķus un paredz ikgadējo pārskatīšanu un uzraudzības mehānismu, kā arī skaidru un izmērāmus panākumu rādītājus un papildu mērķtiecīgas darbības; aicina izstrādāt arī pamatnostādnes un ceļvedi, nosakot, kā ES politikas veidošanā efektīvi īstenot intersekcionālās un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas pieejas, tostarp dzimumu līdztiesības principa ievērošanu budžeta plānošanā, un izstrādāt īpašus mehānismus (piemēram, rādītājus, mērķus un uzraudzības mehānismus), kā arī paredzēt atbilstīgus cilvēkresursus un finanšu resursus, lai nodrošinātu to piemērošanu visās ES politikas jomās; aicina noteikt skaidrus termiņus paziņotā satvara izstrādei sadarbībai starp interneta platformām, ES stratēģijas par cilvēku tirdzniecības izskaušanu izstrādei, dzimumu līdztiesības stratēģijas izstrādei audiovizuālajā nozarē (*MEDIA* apakšprogrammas ietvaros) un ES mēroga komunikācijas kampaņai cīņā pret dzimumu stereotipiem;

6. aicina Komisiju ikvienā pārskatīšanas procesā ievērot 2020. gada darba programmā uzņemtās saistības un izstrādāt priekšlikumu saistošiem pasākumiem darba samaksas pārredzamības nodrošināšanai, ES stratēģiju par cietušo tiesībām un jaunu ES stratēģiju par cilvēku tirdzniecības izskaušanu; pauž nožēlu par to, ka priekšlikums par saistošiem pasākumiem darba samaksas pārredzamības nodrošināšanai netika ieviests 2020. gadā, kā tas tika plānots;

7. aicina dalībvalstis apstiprināt un īstenot pretdiskriminācijas direktīvu un panākt, lai visās ES dalībvalstīs tiktu izskaustas multiplās un intersekcionālās diskriminācijas formas;

8. atgādina, ka ir jāapkaro daudzslāņaina diskriminācija, jo īpaši pret neaizsargātām grupām, tostarp sievietēm ar invaliditāti, melnādainām sievietēm, migrantēm, etniskajām minoritātēm un romu sievietēm, gados vecākām sievietēm, vientuļajām mātēm, LGBTIK+ personām un bezpajumtniecēm, un uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt, lai viņas gūtu labumu no ES dzimumu līdztiesības stratēģijas 2020.–2025. gadam mērķiem un darbībām; aicina Komisiju noteikt skaidras intersekcionālās sistēmas īstenošanas pamatnostādnes, kurās par prioritāti būtu jānosaka intersekcionālās diskriminācijas veidu skarto grupu līdzdalība, lai novērtētu politikas virzienu un darbību atšķirīgo ietekmi nolūkā pielāgot ar nediskriminācijas principu pamatotus atbildes pasākumus katrā jomā;

9. aicina Komisiju un dalībvalstis atbilstīgi stratēģijas mērķiem reaģēšanas uz Covid-19 krīzi visos posmos sistemātiski iekļaut dzimumu perspektīvu un veicināt sieviešu iesaisti visos lēmumu pieņemšanas procesa līmeņos; uzsver, ka vairāku jaunās stratēģijas komponentu īstenošanas atlikšana būtu nepareizs signāls, un tādēļ aicina Komisiju turpināt īstenot jauno stratēģiju; aicina Komisiju un dalībvalstis, plānojot un sadalot finansējumu, kas paredzēts Eiropas Atveseļošanas instrumentā, pienācīgi ņemt vērā sieviešu vajadzības;

10. uzsver, ka ir jānodrošina pa dzimumiem sadalītu datu uzticama un atbilstīga vākšana un analīze, lai tos varētu izmantot kā pamatu lēmumu pieņemšanā, nodrošinot un palielinot *EIGE* finansējumu un spējas;

11. aicina dalībvalstis regulāri apmainīties ar paraugpraksi un apņemties augšupēji koordinēt un saskaņot sieviešu tiesības Eiropā, to attiecīgajos tiesību aktos ieviešot vērienīgākos dalībvalstu pasākumus un praksi, kas patlaban tiek izmantota ES dalībvalstīs;

12. tāpat aicina *EIGE* dzimumu līdztiesības indeksu integrēt Komisijas veiktajā uzraudzības procesā un izstrādāt no dzimuma atkarīgas pensiju atšķirības rādītāju, pamatojoties uz Parlamenta 2017. gada 14. jūnija rezolūcijā par nepieciešamību pēc ES stratēģijas no dzimuma atkarīgas pensiju atšķirības izbeigšanai un novēršanai ([35]) sniegtajiem ieteikumiem, kas būtu jāuzrauga dzimumu līdztiesības stratēģijas īstenošanas ietvaros, kas ir vienīgā stratēģija, kura aptver visu veidu nevienlīdzību, ko sievietes piedzīvo savas dzīves laikā; aicina apsvērt iespēju izstrādāt arī citus vīriešu un sieviešu darba samaksas un pensijas atšķirības un digitālo prasmju un iespēju atšķirības starp dzimumiem, kā arī citus rādītājus;

13. aicina Padomi izveidot struktūru dzimumu līdztiesības jautājumos, pulcējot par dzimumu līdztiesību atbildīgos ministrus un valsts sekretārus vienā īpašā forumā, lai izstrādātu vienotus un konkrētus pasākumus ar mērķi risināt problēmas sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības jomā un lai nodrošinātu, ka dzimumu līdztiesības jautājumi tiek apspriesti augstākajā politiskajā līmenī;

14. aicina dalībvalstis izveidot oficiālu Padomes struktūru dzimumu līdztiesības jautājumos, lai par dzimumu līdztiesību atbildīgajiem ministriem un valsts sekretāriem nodrošinātu īpašu diskusiju forumu, un labāk veicināt integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai visās ES politikas jomās, tostarp nodarbinātības un sociālajā politikā;

15. pauž nožēlu, ka dzimumu līdztiesības stratēģijā 2020.–2025. gadam nav atsauces uz tādu sieviešu un meiteņu aizsardzību, kas pakļautas sociālās atstumtības, nabadzības un bezpajumtniecības riskam; aicina Komisiju pievērsties šiem jautājumiem gaidāmajā rīcības plānā par integrāciju un iekļaušanu, lai novērstu to, ka šīs sievietes tiek izslēgtas no sociālās un ekonomikas politikas jomas, tādējādi vēl vairāk padziļinot nabadzības ciklu;

16. aicina Padomi pieņemt secinājumus, lai apstiprinātu dzimumu līdztiesības stratēģiju un noteiktu konkrētus pasākumus tās īstenošanai;

Vardarbības pret sievietēm un ar dzimumu saistītas vardarbības izskaušana

17. atbalsta Komisijas apņemšanos cīnīties pret dzimumu vardarbību, atbalstot un aizsargājot šādos noziegumos cietušos, kā arī nodrošinot vainīgo saukšanu pie atbildības par noziegumiem; atbalsta Komisijas plānu turpināt Stambulas konvencijas ratifikāciju ES mērogā; šai sakarā uzsver, ka vajadzīgi īpaši pasākumi, lai mazinātu pastāvošās tiesību aktu, politikas un pakalpojumu atšķirības dalībvalstīs un novērstu vardarbības ģimenē un vardarbības pret sievieti pieaugumu Covid-19 pandēmijas laikā; tomēr vērš uzmanību uz to, ka vairāki centieni pārliecināt neatsaucīgās dalībvalstis nav devuši rezultātus un ka Ungārijas valdība nesen pieņēma lēmumu, ka tā konvenciju neratificēs; tādēļ ļoti atzinīgi vērtē Komisijas nodomu 2021. gadā ierosināt pasākumus, lai sasniegtu Stambulas konvencijas mērķus, ja ES pievienošanās joprojām tiks

([35]) OV C 331, 18.9.2018., 60. lpp.

bloķēta; aicina nekavējoties sākt sagatavošanās pasākumus, lai ieviestu citus juridiski saistošus pasākumus un ES pamatdirektīvu ar mērķi novērst un apkarot visas dzimumu vardarbības formas, cita starpā risinot tādus jautājumus kā sieviešu ģenitāliju kropļošana, piespiedu aborts, sterilizācija un laulības, un ar spēcīgu intersekcionālu pieeju vērsties pret seksuālu ekspluatēšanu, cilvēku tirdzniecību, kibervardarbību un pornogrāfisku materiālu publicēšanu atriebības nolūkā, kā arī pret sievietēm vērstu naida runu tiešsaistē; atzinīgi vērtē ierosmi paplašināt LESD 83. panta 1. punktā noteiktās noziedzības jomas, lai ietvertu īpašus ar dzimumu saistītas vardarbības veidus; atgādina, ka šiem jaunajiem likumdošanas pasākumiem būtu jāpapildina Stambulas konvencijas ratifikācija;

18. atzinīgi vērtē plānu iesniegt papildu ieteikumu, kā arī iespējamo tiesību aktu par kaitīgas prakses novēršanu un izveidot ES tīklu ar dzimumu saistītas vardarbības un vardarbības ģimenē novēršanai; prasa piemērot Stambulas konvencijas definīcijas un mērķus un pastāvīgi iesaistīt sieviešu tiesības un pilsoniskās sabiedrības organizācijas; aicina ierosināt atbilstīgus papildu pasākumus, kas atbilst diskriminācijas novēršanas principam; uzsver, ka, ja to pieļauj attiecīgās dalībvalsts struktūra, ir svarīgi šajā procesā iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības; uzsver izglītības, tostarp zēnu un vīriešu izglītības, nozīmi un šai sakarā aicina apkarot dzimumu stereotipus; aicina nodrošināt pienācīgu aizsardzību sievietēm, kuras cietušas no vardarbības ģimenē, veicinot valstu rīcībā esošos mehānismus un efektīvu rīcību;

19. uzsver, ka ir jāvāc sadalīti dati par visām ar dzimumu saistītas vardarbības formām; atzinīgi vērtē paziņojumu par jaunu ES mēroga pētījumu par vardarbības pret sievietēm visu formu izplatību un dinamiku; uzsver, ka ir nepieciešami vispusīgi un salīdzināmi ES līmeņa pa dzimumiem dalīti dati un ka ir jāsaskaņo dalībvalstu datu vākšanas sistēmas;

20. uzsver, ka ir jāaizsargā nepilngadīgas sievietes, sievietes no minoritātēm vai sievietes ar veselības problēmām vai invaliditāti kā dažādu vardarbības formu potenciālās upures un mērķi; atbalsta Komisijas plānu ierosināt un finansēt pasākumus, lai apkarotu šo potenciāli neaizsargāto grupu iespējamu ļaunprātīgu izmantošanu un ekspluatēšanu un vardarbību pret tām;

21. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt sieviešu un meiteņu ar invaliditāti iekļaujošu līdztiesību visās dzīves jomās, nodrošināt viņu seksuālās un reproduktīvās tiesības, nodrošināt viņām aizsardzību pret vardarbību ģimenē un aprūpes un atbalsta pakalpojumu sniedzēju veiktu vardarbību un šajā nolūkā uzsākt sensibilizācijas un spēju veidošanas programmas profesionāļiem veselības aprūpes, sociālo un aprūpes pakalpojumu, izglītības, apmācības un nodarbinātības dienestu, tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu jomā;

22. uzsver vardarbības un aizskaršanas darbvietā apjomu un ietekmi, kā arī nepieciešamību veikt konkrētus pasākumus ES līmenī, lai risinātu šīs problēmas un cīnītos pret psiholoģisku un seksuālu uzmākšanos; norāda, ka cita starpā jo īpaši neoficiāliem aprūpētājiem, mājsaimniecībās nodarbinātajām personām un lauksaimniekiem trūkst aizsardzības un pamanāmības, un aicina dalībvalstis pieņemt SDO 189. konvenciju, lai stiprinātu darba ņēmēju, it īpaši sieviešu, tiesības neoficiālajā ekonomikā un nodrošinātu neatkarīgus, konfidenciālus un visām sievietēm bez diskriminācijas pieejamus sūdzību mehānismus, kā arī nodrošināt īpašus pasākumus, lai pasargātu sūdzību iesniedzējus no darba devēju atriebības un atkārtotas viktimizācijas; atzinīgi vērtēs Komisijas kā darba devēja apņemšanos pieņemt jaunu visaptverošu tiesisko regulējumu, kas ietvers gan preventīvus, gan reaģējošus pasākumus, kuri vērsti pret aizskarošu izturēšanos darbavietā;

23. pauž nožēlu par to, ka trūkst atsauces uz dzimumu dimensiju cilvēku tirdzniecībā darbaspēka ekspluatācijas nolūkos, jo īpaši mājsaimniecībās nodarbinātu personu gadījumā, jo ģimenes mājoklim kā darba vietai ir raksturīgi ierobežojumi attiecībā uz iespējām pārbaudīt un uzraudzīt darbu; atgādina par 2016. gada 28. aprīļa rezolūciju par mājsaimniecībās nodarbinātām sievietēm un aprūpētājām ES un aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt izmeklēšanu šajā jomā, lai uzlabotu upuru identifikācijas un aizsardzības mehānismus, kā arī iesaistītu NVO, arodbiedrības, valsts iestādes un visus iedzīvotājus atklāšanas procesā;

24. pauž dziļas bažas par vardarbības un aizskaršanas veidu, apmēru un smagumu darba vidē un par visa veida vardarbības pret sievietēm un meitenēm ietekmi darba situācijās; šajā sakarībā atzinīgi vērtē nesen pieņemto SDO Konvenciju Nr. 190 par vardarbības un aizskaršanas izskaušanu darbā un aicina dalībvalstis to nekavējoties ratificēt un īstenot; aicina Komisiju un dalībvalstis arī ieviest efektīvus un saistošus pasākumus, lai noteiktu un aizliegtu vardarbību un aizskaršanu darba vidē, tostarp efektīvu piekļuvi dzimumu līdztiesības, drošiem un efektīviem sūdzību un strīdu izšķiršanas

mehānismiem, apmācības un izpratnes veicināšanas kampaņām, atbalsta pakalpojumiem un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem;

25. uzskata, ka strādājošām sievietēm, kuras cieš no vardarbības dzimuma dēļ, vajadzētu būt tiesībām uz sava darba laika samazināšanu vai reorganizāciju un darba vietas maiņu; uzskata, ka ar dzimumu saistīta vardarbība būtu jāiekļauj darba vietas riska novērtējumos;

26. nosoda pret Stambulas konvenciju par vardarbības pret sievietēm apkarošanu vērsto kampaņu un mērķtiecīgo tās diskreditēšanas kampaņu; pauž bažas par atteikšanos no normas nepieļaut nekādu vardarbību pret sievietēm un ar dzimumu saistītu vardarbību, lai gan šādai normai ir spēcīgs vienprātīgs starptautiskais atbalsts; norāda, ka tādējādi tiek apšaubīta cilvēktiesību, tādu kā līdztiesība, autonomiju un cieņa, būtība; uzsver pilsoniskās sabiedrības organizāciju būtisko nozīmi ar dzimumu saistītas vardarbības apkarošanā un atbalsta sniegšanā upuriem un tādēļ aicina Komisiju nodrošināt atbilstīgu finansējumu organizācijām, kas īsteno mērķus šajā jomā; atzinīgi vērtē jaunajā stratēģijā par cietušo tiesībām pausto apņemšanos risināt no vardarbības cietušo sieviešu un meiteņu īpašās vajadzības, it īpaši, lai nodrošinātu cietušo tiesības, aizsardzību un kompensācijas; aicina Padomi steidzami noslēgt Stambulas konvencijas ratifikāciju un pilnīgu īstenošanu no ES puses un mudināt to ratificēt visas dalībvalstis;

27. uzsver, ka ir jāatzīst un jāapkaro visu veidu vardarbība un aizskaršana izglītības sistēmā, skolās, universitātēs, prakses vietās, profesionālās pilnveides programmās un citās programmās, kā arī izglītības nozarē kopumā;

28. atzinīgi vērtē ierosinātos īpašos pasākumus kibervardarbības (tostarp uzmākšanās un iebiedēšanas tiešsaistē, seksistiskas naida runas) apkarošanai, kas nesamērīgi skar sievietes un meitenes, it īpaši aktīvistes, sievietes politiķes un citas publiskas personas, kas ir pamanāmas publiskajā telpā; šai sakarā atzinīgi vērtē paziņojumu, ka šī parādība tiks risināta ar digitālo pakalpojumu tiesību aktu un ka tas paredz darbu ar tehnoloģiju platformām un IKT sektoru jaunā sadarbības satvarā, lai tie risinātu problēmu, izmantojot atbilstīgus tehniskus pasākumus, piemēram, preventīvas metodes un mehānismus reaģēšanai uz kaitīgu saturu; aicina dalībvalstis un ES pieņemt papildu pasākumus, tostarp saistošus tiesību aktus, lai apkarotu šīs vardarbības formas atbilstīgi Direktīvai par visu veidu vardarbības pret sievietēm novēršanu un apkarošanu, un atbalstīt dalībvalstis visos posmos — no prevencijas un aizsardzības līdz kriminālvajāšanai — iesaistīto dienestu, piemēram, policijas spēku un tiesu sistēmas, apmācības instrumentu izstrādē kopā ar informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nozari, vienlaikus nodrošinot pamattiesību aizsardzību tiešsaistē;

29. pauž bažas par to, ka ES tiesību aktos nav skaidri aizliegta diskriminācija personas dzimumidentitātes un dzimuma izpausmes dēļ; norāda uz to, ka joprojām pastāv LGBTIK+ personu diskriminācija, iebaidīšana un izslēgšana no darba tirgus; atgādina par 2019. gada 14. februāra rezolūciju par turpmāko pasākumu sarakstu LGBTI līdztiesības sekmēšanai ([36]) un 2019. gada 18. decembra rezolūciju par publisku diskrimināciju un naida runu, kas vērstas pret LGBTI personām ([37]); atzinīgi vērtē pirmās LGBTI+ stratēģijas pieņemšanu, aicina Komisiju veikt turpmākus pasākumus saistībā ar tās LGBTI 2016.–2019. gada pasākumu sarakstu un iekļaut īpašus pasākumus, lai novērstu diskrimināciju darbā seksuālās orientācijas, dzimumidentitātes, dzimuma izpausmes un dzimumīpašību dēļ;

30. atzinīgi vērtē nesen pieņemto — pirmo šāda veida — ES Stratēģiju par cietušo tiesībām (2020.–2025. g.), ar ko tiks risinātas ar dzimumu saistītā vardarbībā cietušo īpašās vajadzības, un īpaši atzinīgi vērtē īpašo pieeju psiholoģiskai vardarbībai pret sievietēm un tās ietekmei uz sieviešu garīgo veselību ilgtermiņā; uzsver, ka ir jānovērš pašreizējās ES tiesību aktu nepilnības, un aicina Komisiju nekavējoties iesniegt priekšlikumu par Cietušo tiesību direktīvas pārskatīšanu attiecībā uz starptautiskiem standartiem vardarbības pret sievietēm jomā, piemēram, Stambulas konvenciju, lai veicinātu tiesību aktu par cietušo tiesībām un cietušo aizsardzību un kompensācijām pieņemšanu; uzsver, ka visiem cietušajiem jānodrošina efektīva piekļuve tiesību aizsardzībai, īstenojot Cietušo tiesību direktīvu, kas dažās dalībvalstīs joprojām nenotiek; aicina pastāvīgi veicināt cietušo tiesības, izmantojot arī esošos instrumentus, piemēram, Eiropas aizsardzības rīkojumu;

31. vērš Komisijas un dalībvalstu uzmanību uz īpaši dramatisko situāciju saistībā ar bērniem, kuri kļuvuši par bāreņiem ar dzimumu saistītas vardarbības dēļ vai kuri ir spiesti dzīvot vidē, kurā notiek vardarbība ģimenē, un aicina Komisiju un dalībvalstis šādas situācijas ņemt vērā, risinot vardarbības ģimenē problēmu;

([36]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0129.
([37]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0101.

32. mudina Komisiju nākt klajā ar ilgi gaidīto ES stratēģiju cilvēku tirdzniecības izskaušanai un uzsver nepieciešamību skaidri atzīt cilvēku tirdzniecības un seksuālās ekspluatēšanas dzimumu aspektu, jo sievietes un meitenes tiek skartas visvairāk; atzīst, ka seksuālā ekspluatēšana surogātijas un reproduktīvos nolūkos vai tādos nolūkos kā piespiedu laulības, prostitūcija un pornogrāfija, ir nepieņemama un ir cilvēka cieņas un cilvēktiesību pārkāpums; tādēļ prasa stratēģijas izstrādē pievērst lielu vērību prostitūcijā iesaistītu sieviešu situācijai, liekot īpašu uzsvaru uz saikni starp prostitūciju un sieviešu un nepilngadīgu personu tirdzniecību ES un visā pasaulē un interneta arvien plašāku izmantošanu ekspluatēšanas nolūkā; uzsver ES koordinatora cilvēku tirdzniecības apkarošanas jomā būtisko nozīmi un darbu un aicina Komisiju nekavējoties iecelt jaunu koordinatoru, kas cieši uzraudzītu Direktīvas par cilvēku tirdzniecības novēršanu īstenošanu dalībvalstīs; uzstāj, ka ir svarīgi iekļaut pasākumus un stratēģijas pieprasījuma samazināšanai;

33. aicina īstenot stingrākus pasākumus saistībā ar tiesību aktiem par seksuāliem pārkāpumiem un uzsver, ka dzimumattiecībām vienmēr jābūt brīvprātīgām; aicina Komisiju ieteikt visām dalībvalstīm to tiesību aktos grozīt izvarošanas definīciju, lai tās pamatā būtu piekrišanas trūkums;

34. atzinīgi vērtē ES mēroga komunikācijas kampaņu cīņā pret dzimumu stereotipiem, kā arī vardarbības novēršanas pasākumus, kas vērsti uz vīriešiem, zēniem un vīrišķību; aicina noteikt skaidrākus pasākumus, lai vērstos pret destruktīvām vīrišķības normām, jo dzimumu stereotipi ir dzimumu nevienlīdzības galvenais iemesls un ietekmē visas sabiedrības dzīves jomas;

35. aicina pievērst lielāku vērību un sniegt atbalstu bērnunamiem un krīžu centriem, kuros uzturas vardarbībā cietušie, kas Covid-19 pandēmijas laikā ir slēgti vai kuru iespējas uzņemt iemītniekus ir būtiski ierobežotas un tādēļ sievietes vai meitenes un bērni ir spiesti karantīnas laikā uzturēties kopā ar savu pāridarītāju;

36. uzsver, ka vardarbība pret sievietēm bieži vien ir galvenais iemesls, kādēļ sievietes kļūst par bezpajumtniecēm; tādēļ aicina Komisiju veikt nepieciešamos pasākumus, lai novērstu vardarbību pret sievietēm, kas noved līdz bezpajumtniecībai vai pagarina laikposmu, kad sievietes ir bez pajumtes;

37. atzinīgi vērtē paziņojumu par ieteikumu, kā arī iespējamo tiesību aktu par kaitīgas prakses novēršanu, lai cīnītos pret sieviešu ģenitāliju kropļošanu, piespiedu sterilizāciju, agrīnām un piespiedu laulībām un tā saukto vardarbību, aizstāvot godu, kas īpaši negatīvi ietekmē bērnus un jaunas meitenes;

Sievietes un ekonomika

38. atkārtoti aicina Komisiju un dalībvalstis turpināt izstrādāt un uzlabot pa dzimumiem dalītu datu vākšanu ([38]), statistiku, izpēti un analīzi, kā arī atbalstu un pasākumus, kas paredzēti, lai uzlabotu institucionālo un pilsoniskās sabiedrības organizāciju spēju veidošanu attiecībā uz datu vākšanu un analīzi, jo īpaši par sieviešu līdzdalību darba tirgū un tādās jomās kā neoficiāla nodarbinātība, uzņēmējdarbība, piekļuve finansējumam un veselības aprūpes pakalpojumiem, neapmaksāts darbs, nabadzība un sociālās aizsardzības sistēmu ietekme; mudina arī *EIGE* un visas pārējās attiecīgās ES iestādes un aģentūras izstrādāt un iekļaut jaunus rādītājus, piemēram, nodarbinātu personu nabadzību, laika trūkumu, laika izmantojuma atšķirības, aprūpes darba (apmaksāta/neapmaksāta) vērtību un sieviešu un vīriešu nodarbinātības rādītājus, tostarp saistībā ar Direktīvu par darba un privātās dzīves līdzsvaru; aicina Komisiju izmantot šos datus, lai efektīvi īstenotu politiku un programmu, kā arī citu ES aģentūru un iestāžu novērtējumu dzimumu ietekmējuma ziņā;

39. atbalsta Barselonas mērķu pārskatīšanu un aicina dalībvalstis nodrošināt atbilstīgus ieguldījumus aprūpes un ilgtermiņa aprūpes pakalpojumos, tostarp, izmantojot pieejamo ES finansējumu, kā arī nodrošināt izmaksu ziņā pieejamu un piekļūstamu augstas kvalitātes bērnu aprūpi, tostarp agrīno pirmsskolas izglītību, tādējādi it īpaši dodot iespēju jaunām mātēm strādāt un/vai mācīties, un šai sakarā atgādina par Eiropas sociālā pīlāra 11. principu; prasa sniegt finansiālu atbalstu un apmainīties ar paraugpraksi starp tām dalībvalstīm, kuras vēl nav sasniegušas šos mērķus; turklāt atzinīgi vērtē pamatnostādņu izstrādi dalībvalstīm par to, kā novērst finansiālos šķēršļus saistībā ar sociālo, ekonomikas un nodokļu politiku; uzsver mērķi attiecībā uz vienlīdzīgiem aprūpētājiem un vienlīdzīgiem pelnītājiem, kam jābūt šo centienu pamatā, un šai sakarā kā pirmo soli atzinīgi vērtē Direktīvu par darba un privātās dzīves līdzsvaru;

([38]) Sk. Eiropas Parlamenta 2020. gada 30. janvāra rezolūciju par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību.

40. aicina Komisiju nākt klajā ar Eiropas aprūpes līgumu, izmantojot visaptverošu pieeju attiecībā uz visām aprūpes vajadzībām un pakalpojumiem un nosakot minimālos standartus un kvalitātes pamatnostādnes attiecībā uz aprūpi visa dzīves cikla garumā, tostarp bērniem, vecāka gadagājuma cilvēkiem un personām ar ilgtermiņa vajadzībām; aicina Komisiju un dalībvalstis apkopot datus, kas dalīti pēc aprūpes pakalpojumu sniegšanas veida; mudina dalībvalstis ātri un pilnībā transponēt un īstenot Direktīvu par darba un privātās dzīves līdzsvaru, lai nodrošinātu darba un ģimenes dzīves taisnīgu sadalījumu, un aicina tās pārsniegt direktīvā noteiktos minimālos standartus, ieviešot tādus pasākumus kā pilnībā apmaksāts atvaļinājums, vīriešu kā aprūpētāju vienlīdzīgas lomas veicināšana, tādējādi novēršot dzimumu stereotipus paternitātes/grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma izmantošanā, neoficiālo aprūpētāju lomas atzīšana, nodrošinot viņu piekļuvi sociālajam nodrošinājumam un viņu tiesībām uz pensiju, atbalsts pakalpojumiem, kas pielāgoti īpašām to vecāku un/vai ģimenes locekļu pienākumiem un vajadzībām, kuri aprūpē personas ar invaliditāti vai ilgu slimības gaitu, kā arī vecāka gadagājuma cilvēkus, un tāda elastīga darba grafika nodrošināšana, kas neietekmē vai nemazina darba ņēmēju atalgojumu, piekļuvi sociālajām un darba tiesībām un pabalstiem, respektējot darba ņēmēju tiesības atslēgties; mudina Komisiju katru gadu cieši un sistemātiski uzraudzīt, kā dalībvalstis īsteno Direktīvu par darba un privātās dzīves līdzsvaru;

41. aicina nodrošināt izmaksu ziņā pieejamu bērnu labas kvalitātes aprūpi un ilgtermiņa aprūpes pakalpojumus, kas it īpaši sievietēm ļauj atgriezties darba tirgū un veicina labu darba un privātās dzīves līdzsvaru;

42. uzsver, ka jāveido bērnu silīšu un pirmsskolas izglītības iestāžu tīkls; norāda, ka tā ir plaša sociālā atbildība un šāda tīkla pieejamībai jābūt vispārējam pakalpojumam, kas ir pieejams visiem bērniem un ģimenēm, kuras vēlas izmantot šādu tīklu;

43. mudina dalībvalstis, balstoties uz labas prakses apmaiņu, gan sieviešu, gan vīriešu labā ieviest "aprūpes kredītus", lai kompensētu karjeras pārtraukumus, kas paredzēti ģimenes locekļu neformālai aprūpei, un oficiālos aprūpes atvaļinājumus, piemēram, grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu, paternitātes atvaļinājumu un bērna kopšanas atvaļinājumu, un taisnīgi ņemt tos vērā pensiju tiesību aprēķināšanā; uzskata, ka šādi kredīti būtu jāpiešķir uz īsu konkrētu laiku, lai vēl vairāk nenostiprinātu stereotipus un nevienlīdzību;

44. aicina dalībvalstis veikt īpašus pasākumus, lai novērstu vecāka gadagājuma un pensijas vecuma iedzīvotāju nabadzības risku, palielinot pensijas un sociālos pabalstus; uzskata, ka ir jānovērš vīriešu un sieviešu ienākumu nevienlīdzība pensijas vecumā un ka šai nolūkā jāpalielina pensijas, kā arī jāsaglabā un jāuzlabo valsts, vispārējās un uz solidaritāti balstītās sociālā nodrošinājuma sistēmas, nodrošinot, ka tās ļauj veikt pārdali un nodrošina taisnīgus un pienācīgus ienākumus pēc ilgās darba dzīves, un garantējot valsts sociālā nodrošinājuma sistēmu ilgtspēju, radot darbvietas, kurās ievēro tiesības, un palielinot darba samaksu;

45. aicina Komisiju, Parlamentu un Padomi, izstrādājot programmas nākamajā daudzgadu finanšu shēmā (DFS) un Eiropas Atveseļošanas instrumentu, rūpīgi izpētīt sieviešu vajadzības un līdzdalību darba tirgū, kā arī horizontālo un vertikālo darba tirgus segregāciju;

46. uzskata, ka prioritārā kārtā jāveic pasākumi, lai atbalstītu ģimenes, tostarp nodrošinot atbilstīgus un izmaksu ziņā pieejamus bērnu aprūpes pakalpojumus, kas pozitīvi ietekmē sieviešu dalību darba tirgū un viņu pensionēšanās izredzes;

47. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos uzraudzīt Darba un privātās dzīves līdzsvara direktīvas pareizu transponēšanu valsts tiesību aktos līdz 2022. gadam un nodrošināt tās pilnīgu īstenošanu;

48. aicina Komisiju vākt datus par dažādiem aprūpes veidiem (bērnu aprūpe, vecu cilvēku un personu ar invaliditāti vai tādu personu aprūpi, kurām vajadzīga ilgstoša aprūpe), lai iegūtu informāciju pētījumam par aprūpes atšķirībām, kas tiktu izmantots iniciatīvas par Eiropas aprūpes stratēģiju sagatavošanai; norāda, ka šādā stratēģijā būtu jāievēro dalībvalstu kompetences, kā noteikts Līgumos, taču būtu arī jātiecas uzlabot sadarbību un koordināciju attiecībā uz visiem pasākumiem, kas varētu palīdzēt gan neformālajiem aprūpētājiem Eiropas Savienībā, gan cilvēkiem, kas ir viņu aprūpē; uzsver, ka sadarbība Eiropas līmenī un efektīva ES līdzekļu izmantošana var palīdzēt izstrādāt kvalitatīvus, piekļūstamus un cenas ziņā pieņemamus aprūpes pakalpojumus;

49. atzinīgi vērtē Padomes lēmumu izmantot "vispārējo izņēmuma klauzulu" un aicina dalībvalstis ieguldīt sabiedriskos pakalpojumos, tostarp bezmaksas bērnu aprūpē un veselības aprūpē, lai radītu jaunas kvalitatīvas darbvietas un mazinātu krīzes sociālekonomisko ietekmi; uzskata, ka taupības pasākumiem ir ilgtermiņa negatīva ietekme, jo īpaši uz sievietēm, un tos nedrīkst īstenot pēc Covid-19 krīzes;

50. atzinīgi vērtē pagaidu atbalsta instrumentu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā (*SURE*); aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka *SURE* pievēršas jautājumam par sieviešu ienākumu zaudēšanu;

51. uzsver, ka ievērojami jāpalielina ieguldījumi pakalpojumos, it īpaši veselības aprūpes, izglītības un transporta pakalpojumus, lai risinātu iedzīvotāju vajadzības un veicinātu sieviešu neatkarību, līdztiesību un emancipāciju;

52. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos iesniegt priekšlikumu saistošiem pasākumiem darba samaksas pārredzamības nodrošināšanai, kas var būt noderīgs instruments, lai konstatētu atšķirību un diskrimināciju vienā nozarē un lai mazinātu vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību; tomēr pauž nožēlu par kavēšanos publicēt šo priekšlikumu un prasa Komisijai pēc iespējas drīzāk iesniegt priekšlikumu; šai sakarā uzsver, cik būtiska nozīme ir pilnvērtīgai sadarbībai ar sociālajiem partneriem un visām ieinteresētajām personām un to iesaistei atbilstīgi valsts praksei un tradīcijām; tomēr norāda, ka joprojām ir jārisina jautājums par vienādu darba samaksu par vienādu vai vienādi vērtīgu darbu dažādās profesionālajās nozarēs, lai mazinātu darba samaksas par vienādi vērtīgu darbu atšķirību darba tirgū pastāvošās dzimumu segregācijas dēļ, ņemot vērā, ka dažās jomās, kurās lielākoties tiek nodarbinātas sievietes, tādās kā māsu profesija, aprūpe, mazumtirdzniecība, pārdošana un izglītība, tiek maksāta zemāka darba samaksa salīdzinājumā ar, piemēram, ražošanas nozari vai tehniskajām profesijām, kurās lielākoties tiek nodarbināti vīrieši; stingri iesaka iekļaut principu, kas paredz sievietēm un vīriešiem vienādu darba samaksu par vienādi vērtīgu darbu un ko varētu definēt šādi: "Darbs uzskatāms par vienādi vērtīgu, ja, salīdzinot divas darba ņēmēju grupas, kas nav izveidotas patvaļīgi, veiktais darbs ir salīdzināms, ņemot vērā tādus faktorus kā darba apstākļi, darba ņēmējiem piešķirtās atbildības pakāpe un darba fiziskās vai garīgās prasības"; norāda, ka šim nolūkam ir jāizstrādā dzimumneitrāli darba novērtēšanas instrumenti un klasifikācijas kritēriji;

53. atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir novērtējusi spēkā esošo regulējumu attiecībā uz vienādu darba samaksu par vienādu vai vienādi vērtīgu darbu, apspriežu procesa uzsākšanu par to, kā uzlabot dzimumu līdztiesību darba vidē, gaidāmo ziņojumu par pensiju atbilstību un apsvērumus par pensiju kredītu nodrošināšanu ar aprūpi saistītiem pārtraukumiem darba devēju pensiju shēmās;

54. aicina Komisiju nākamajā gadā iesniegt Direktīvas 2006/54/EK pārskatu atbilstīgi nesenajam novērtējumam par to, kā darbojas un tiek īstenoti ES tiesību akti par vienlīdzīgu darba samaksu, un saskaņā ar Tiesas judikatūru; uzskata, ka šādā pārskatā būtu jāiekļauj "vienādas vērtības darba" definīcija visās profesionālajās nozarēs, kurā būtu iekļauta dzimumu perspektīva, kā arī atsauce uz dažādiem diskriminācijas veidiem un papildu pasākumiem, lai nodrošinātu direktīvas izpildāmību;

55. atgādina par Eiropas Parlamenta 2020. gada 30. janvāra rezolūciju par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību; prasa nekavējoties pārskatīt rīcības plānu un prasa līdz 2020. gada beigām izstrādāt vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības novēršanas rīcības plānu, kurā būtu jānosaka precīzi dalībvalstīm paredzēti mērķi nākamajos piecos gados samazināt no dzimuma atkarīgu darba samaksas atšķirību, un nodrošināt, ka šādi mērķi tiek ņemti vērā konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos; jo īpaši uzsver nepieciešamību jaunajā rīcības plānā iekļaut intersekcionālo perspektīvu; aicina Komisiju un dalībvalstis iesaistīt sociālos partnerus un pilsoniskās sabiedrības organizācijas jaunas politikas izstrādē, lai novērstu vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību un uzlabotu un turpmāk pilnveidotu statistiku, pētniecību un analīzi nolūkā labāk novērtēt un uzraudzīt progresu vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības novēršanā, īpašu uzmanību pievēršot grupām, kas saskaras ar multiplām un intersekcionālās diskriminācijas formām; aicina Komisiju pievērst uzmanību faktoriem, kas izraisa pensiju atšķirību, un atbalstīt dalībvalstis šīs atšķirības mazināšanas pasākumos, nosakot no dzimuma atkarīgas pensiju atšķirības rādītāju, lai novērtētu sieviešu dzīves laikā piedzīvoto nevienlīdzību;

56. norāda, ka nodokļu politikai ir atšķirīga ietekme uz dažāda veida mājsaimniecībām; uzsver, ka individuālai nodokļu uzlikšanai ir būtiska nozīme, lai panāktu nodokļu taisnīgumu sievietēm; uzsver atsevišķu nodokļu veidu negatīvo ietekmi uz sieviešu nodarbinātības rādītāju un viņu ekonomisko neatkarību un norāda, ka būtu jāveic nodokļu politikas optimizācija, lai stiprinātu stimulus sieviešu līdzdalības darba tirgū veicināšanai; vērš uzmanību uz kopējas nodokļu uzlikšanas iespējamo negatīvo ietekmi uz sieviešu un vīriešu pensiju atšķirību; uzsver, ka nodokļu sistēmās būtu jāatsakās no pieņēmuma, ka

mājsaimniecības vienādi apvieno un dala savas finanses; uzsver tā "menstruālā cikla nabadzības" ietekmi uz daudzām Eiropas sievietēm, ko rada sieviešu higiēnas produktu dārdzība un šādu produktu augstie nodokļi daudzās dalībvalstīs, un aicina dalībvalstis veikt pasākumus, lai cīnītos pret šo netiešo diskrimināciju nodokļu jomā un menstruālā cikla nabadzību;

57. atgādina, ka finansējuma un nodokļu politikai ir spēcīgs dzimumu aspekts; atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos integrēt dzimumu līdztiesības aspektu daudzgadu finanšu shēmā, jo īpaši attiecībā uz Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+), lai veicinātu sieviešu līdzdalību darba tirgū, darba un privātās dzīves līdzsvaru un sieviešu uzņēmējdarbību, taču pauž nožēlu par to, ka jaunajā DFS un struktūrfondos budžeta plānošanā netiek ievērots dzimumu līdztiesības princips; aicina Komisiju turpināt veicināt un uzlabot dzimumu līdztiesības principa ievērošanu budžeta plānošanā un aicina dalībvalstis integrēt dzimumu līdztiesības aspektu nodokļu politikā, tostarp arī dzimumu līdztiesības auditos, lai attiecībā uz nodokļiem izskaustu ar dzimumu saistītus aizspriedumus;

58. vēlreiz atgādina, ka lielāks uzsvars jāliek uz dzimumu līdztiesību Eiropas pusgada procesa dažādos posmos, un aicina stratēģijā, kas būs stratēģijas "Eiropa 2020" pēctece, ieviest dzimumu līdztiesības pīlāru un visaptverošu dzimumu līdztiesības mērķi; aicina konkrētām valstīm paredzētajos uzdevumos, kas noteikti sociālo rezultātu pārskatā, iekļaut skaidrus dzimumu līdztiesības rādītājus un izstrādāt statistikas metodes un analīzi, lai uzraudzītu progresu dzimumu līdztiesības jomā, izmantojot intersekcionālo perspektīvu;

59. uzsver, ka 70 % no pasaulē veselības aizsardzības un sociālajā jomā strādājošajiem ir sievietes, kuras bieži vien saņem tikai minimālo darba samaksu un strādā nedrošos darba apstākļos, un prasa izlīdzināt darba samaksu un darba apstākļus nozarēs, kurās pārsvarā strādā sievietes, piemēram, aprūpes, veselības aizsardzības un mazumtirdzniecības nozarē, kā arī izskaust sieviešu un vīriešu darba samaksas un pensijas atšķirību un darba tirgus segregāciju;

60. aicina Komisiju un dalībvalstis, apspriežoties ar sociālajiem partneriem, izstrādāt dzimumsensitīvas pamatnostādnes par drošību un veselības aizsardzību darba vietā, kuras būtu īpaši paredzētas priekšplāna profesiju pārstāvjiem, lai aizsargātu šajās profesijās strādājošos turpmāku slimību uzliesmojumu gadījumā; uzsver, ka darba apstākļu izmaiņas, piemēram, tāldarbs, vienlaikus piedāvājot iespējas uzlabot elastīgu darba režīmu un darba un privātās dzīves līdzsvaru, var ietekmēt arī spēju atslēgties no darba un palielināt darba slodzi, jo sievietes tiek skartas daudz vairāk nekā vīrieši, ņemot vērā viņu dominējošo vai tradicionālo mājas un ģimenes aprūpētāju lomu; tādēļ aicina Komisiju nākt klajā ar dzimumsensitīvu tiesību akta priekšlikumu par tiesībām atslēgties, kā arī direktīvu par garīgo labsajūtu darba vietā, kuras mērķis ir trauksmes, depresijas un izdegšanas kā arodslimību atzīšana, un izveidot profilakses un skarto darbinieku reintegrācijas darba tirgū mehānismus;

61. aicina Komisiju pārskatīt Direktīvu 92/85/EEK, lai nodrošinātu, ka sievietes Eiropā var līdztiesīgi ar vīriešiem izmantot darba ņēmēju brīvas pārvietošanās sniegtās priekšrocības ([39]);

62. uzsver, ka dalībvalstīm ir jāiesniedz uz pierādījumiem balstīta, labi izstrādāta darba tirgus politika un reformas, kas *de facto* uzlabo sieviešu darba apstākļus un palielina kvalitatīvu nodarbinātību;

63. aicina Komisiju iesniegt Eiropas sociālās aizsardzības stratēģiju, lai risinātu jautājumu par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos un jo īpaši nabadzības feminizāciju, īpašu uzmanību pievēršot vientuļo vecāku mājsaimniecībām, kuras vada sievietes;

64. uzsver, ka vienlīdzīgas iespējas un lielāka sieviešu līdzdalība darba tirgū var palielināt nodarbinātību, ekonomisko labklājību un konkurētspēju Eiropā; aicina Komisiju un dalībvalstis noteikt mērķus, lai samazinātu nestabilu nodarbinātību un piespiedu nepilna laika darbu nolūkā uzlabot sieviešu stāvokli darba tirgū;

65. aicina Komisiju pieņemt īpašu pieeju attiecībā uz vientuļajām mātēm, kas ekonomiskā ziņā ir īpaši neaizsargātas, jo bieži pelna mazāk nekā vīrieši un ir lielāka iespēja, ka viņas pēc bērna piedzimšanas pametīs darba tirgu; šajā saistībā aicina Komisiju uzlabot esošo tiesību instrumentu izpildi uzturlīdzekļu pārrobežu iekasēšanas jomā, vienlaikus palielinot sabiedrības informētību par to pieejamību; mudina Komisiju cieši sadarboties ar dalībvalstīm, lai konstatētu praktiskas problēmas saistībā ar uzturlīdzekļu iekasēšanu pārrobežu situācijās un izstrādātu rīkus efektīvai maksāšanas pienākumu izpildei;

([39]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Direktīva 2014/54/ES par pasākumiem, ar ko veicina darba ņēmējiem piešķirto tiesību īstenošanu darba ņēmēju pārvietošanās brīvības jomā (OV L 128, 30.4.2014., 8. lpp.).

66. norāda, ka sieviešu līdzdalība darba tirgū ir zemāka nekā vīriešu līdzdalība; uzsver, ka ir svarīgi samazināt ienākuma nodokli, lai veicinātu līdzdalību darba tirgū;

67. aicina dalībvalstis veikt turpmākus pasākumus, lai apkarotu diskrimināciju pret sievietēm darba tirgū;

68. atgādina, ka darba vidē joprojām ir nevienlīdzība attiecībā uz ienākumiem, karjeras iespējām, feminizētām nozarēm, piekļuvi sociālajai aizsardzībai, kā arī izglītību un apmācību; atgādina, ka ir jāpievēršas visām šīm dimensijām, lai panāktu dzimumu līdztiesību;

69. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt vienlīdzīgu līdzdalību un iespējas darba tirgū vīriešiem un sievietēm un risināt problēmu saistībā ar visu veidu nabadzības feminizāciju, tostarp nabadzību vecumdienās, jo īpaši dzimumu aspektu iekļaujot atbilstīgu pensiju tiesību pieejamībā un piekļuvē tām nolūkā novērst no dzimuma atkarīgas pensiju atšķirības un uzlabojot darba apstākļus feminizētās nozarēs un profesijās, piemēram, viesmīlībā, tūrismā, uzkopšanas pakalpojumos un aprūpes nozarē; norāda, ka ir svarīgi risināt jautājumu par kultūrā iesakņojušos tā darba pārāk zemo novērtējumu, ko veic galvenokārt sievietes, par nepieciešamību apkarot šādus stereotipus un par sieviešu pārāk lielo pārstāvību nestandarta darba attiecībās; aicina dalībvalstis nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret migrantēm (arī pārskatot profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu), kā arī pret citām īpaši neaizsargātām sieviešu grupām; aicina Komisiju un dalībvalstis stiprināt darba koplīguma slēgšanas sarunu tvērumu sektoru līmenī un sociālo partneru iesaistīšanu politikas veidošanā, lai sekmētu stabilu un kvalitatīvu nodarbinātību; uzsver, ka ir vajadzīgas stratēģijas, lai veicinātu un atbalstītu sieviešu uzņēmējdarbības iniciatīvas;

70. norāda, ka augošā gadījumdarbu ekonomika ietekmē darba ņēmējus, kuri ir mazāk iesaistīti arodbiedrībās un riskē ar darba nestabilitāti tādu faktoru dēļ kā nestabils darba laiks un ienākumi, darba tiesību seguma trūkums, neskaidrība par sociālo nodrošinājumu un pensijām vai piekļuves trūkums karjeras attīstībai un pārkvalifikācijai; pauž bažas par to, ka ar to saistītā nedrošība un nestabilitāte, ko pastiprina pašreizējie krīzes dēļ noteiktie pārvietošanās ierobežojumi, īpaši negatīvi ietekmē sievietes, kuras joprojām uzņemas aprūpes slogu darba tirgū, kurā ir augsta segmentāciju pēc dzimuma kritērija, jo īpaši tās sievietes, kuras saskaras ar instersekcionālas diskriminācijas veidiem; aicina dalībvalstis īstenot mērķtiecīgus sociālās aizsardzības pasākumus sievietēm, kuras strādā ārštatā, un tām sievietēm, kuras veic gadījumdarbus; aicina Komisiju cieši uzraudzīt Direktīvas 2010/41/ES īstenošanu;

71. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos pieņemt rīcības plānu Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanai; uzsver nepieciešamību iekļaut dzimumu perspektīvu, izmantojot transversālu pieeju saskaņā ar pīlāra 2. un 3. principu;

72. uzsver, ka sieviešu un vīriešu darba samaksas atšķirība plašsaziņas līdzekļu nozarē ir augsta un ka sievietes žurnālistes biežāk nekā vīrieši saskaras ar aizskaršanu, vardarbību, seksismu un diskrimināciju; atgādina par Eiropas sociālā pīlāra otro sadaļu par taisnīgiem darba apstākļiem; tādēļ aicina dalībvalstis visiem plašsaziņas līdzekļu nozarē strādājošajiem nodrošināt tiesības uz taisnīgiem un drošiem darba apstākļiem;

73. aicina dalībvalstis veikt pasākumus, lai sievietēm, kuras ir migrantes un bēgles, nodrošinātu piekļuvi veselības aprūpei, nodarbinātībai, pārtikai un informācijas pakalpojumiem, kā arī mazināt aizsardzības riskus, it īpaši vardarbību vīriešu un sieviešu starpā un sieviešu tirdzniecību;

74. aicina dalībvalstis īstenot stingrus pasākumus, lai piemērotu sankcijas uzņēmumiem, kuri neievēro darba tiesības un pieļauj diskrimināciju dzimuma dēļ; tāpat uzskata, ka, piešķirot ES finansējumu, būtu jāizvirza nosacījumi uzņēmumiem ievērot augstus nodarbinātības standartus un nepieļaut sieviešu diskrimināciju;

75. mudina Komisiju rīkot kampaņu, lai panāktu, ka vairāk sieviešu ieņem ar ekonomiku saistītu lēmumu pieņemšanas amatus, uzsverot to ekonomiskās un sociālās priekšrocības un apmainoties ar paraugpraksi, piemēram, publicējot rādītājus par uzņēmumu sniegumu dzimumu līdztiesības jomā; aicina Komisiju turpināt sadarboties ar dalībvalstīm, kā arī pašreizējo un nākamajām ES prezidentūrām, lai steidzami atrisinātu Padomē radušos strupceļu un pieņemtu ierosināto direktīvu par sieviešu pārstāvību valdēs, un kopā ar dalībvalstīm izstrādāt stratēģiju, lai panāktu visu sieviešu no visām sabiedrības grupām jēgpilnu pārstāvību lēmējās struktūrās, tostarp visās ES iestādēs;

76. atgādina, ka sieviešu nepietiekama pārstāvība sabiedriskajā un politiskajā dzīvē apdraud demokrātisku iestāžu un procesu pienācīgu darbību; tādēļ aicina dalībvalstis veicināt un atbalstīt pasākumus, kas sekmē vīriešu un sieviešu līdzsvarotu līdzdalību lēmumu pieņemšanā valsts, reģionālā un vietējā līmenī;

77. aicina Komisiju un dalībvalstis pieņemt pasākumus, lai cīnītos pret "stikla griestu" parādību, piemēram, plašu bērna kopšanas atvaļinājumu, piekļuvi kvalitatīvai un cenas ziņā pieejamai bērnu aprūpei un jebkādas tiešas un netiešas diskriminācijas izskaušanu saistībā ar paaugstināšanu amatā darba tirgū;

78. atzinīgi vērtē atbalstu dzimumu paritātei tādās vēlētās struktūrās kā Eiropas Parlaments; prasa ieviest saistošus pasākumus, piemēram, kvotas, un uzsver, ka tam ir jākalpo par paraugu šajā jomā; turklāt atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu, ka tā ir iecerējusi rādīt piemēru attiecībā uz vadošajiem amatiem, un aicina izstrādāt stratēģijas, lai nodrošinātu dažādas izcelsmes sieviešu jēgpilnu pārstāvību lēmumu pieņemšanā Komisijā; atzīmē līdzšinējos centienus to nodrošināt pašreizējās Komisijas sastāvā un uzsver, ka tāds pats mērķis ir vajadzīgs arī Parlamentam; aicina dalībvalstis savās vēlēšanu sistēmās ieviest saistošas kvotas, lai nodrošinātu vienlīdzīgu sieviešu un vīriešu pārstāvību gan Eiropas, gan valstu parlamentos;

79. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos veicināt sieviešu kā vēlētāju un kandidātu dalību 2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanās; šajā sakarībā uzsver vajadzību pārskatīt Vēlēšanu aktu, lai paredzētu iespēju uz laiku aizstāt Eiropas Parlamenta deputātus, kuri izmanto savas tiesības uz grūtniecības un dzemdību, paternitātes vai bērna kopšanas atvaļinājumu; aicina Komisiju pārskatīt Vēlēšanu aktu un aicina Padomi apstiprināt šo pārskatīšanu;

80. prasa nodrošināt to, ka sievietes var īstenot savu dzīves plānu arī lauku un perifērajos apgabalos; norāda, ka tādēļ ir jābūt pieejamai vajadzīgajai infrastruktūrai, jāattīsta jaunas darījumdarbības jomas, jāveicina atgriešanās darbā un jāsekmē visu sadarbības partneru līdzdalība, lai atbalstītu, veicinātu, atvieglotu un sekmētu šādu sieviešu piekļuvi darba tirgum, nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas un uzlabotu sociālo kohēziju ciematos;

81. uzsver, ka sievietēm ir aktīva un būtiska loma lauku apvidu ekonomikā, un pauž nožēlu par to, ka nodarbinātībā lauksaimniecības jomā un piekļuvē sociālajam nodrošinājumam, apmācībai, grūtniecības un dzemdību atvaļinājumam un vecuma pensijām joprojām pastāv būtiskas atšķirības starp dzimumiem; aicina Komisiju, dalībvalstis un reģionālās un vietējās iestādes atbalstīt jo īpaši sievietēm paredzētus projektus, kas saistīti ar novatorisku lauksaimniecības darbību izveidi lauku un mazapdzīvotos apvidos, lai stiprinātu viņu stāvokli lauksaimniecības tirgū; turklāt šīs darbības var būt jaunu darbvietu avots; turklāt aicina Komisiju noteikt finansēšanas iespējas saskaņā ar kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) otro pīlāru, lai palielinātu sieviešu piekļuvi zemei un uzlabotu viņu, jo īpaši sezonas darba veicēju, darba apstākļus lauku apvidos;

82. aicina Komisiju pastiprināt centienus, ierosinot konkrētus pasākumus un īpašus līdzekļus cīņai pret nabadzības un nestabila darba feminizāciju, īpašu uzmanību pievēršot sievietēm, kuras saskaras ar vairāku veidu diskrimināciju;

83. atkārto aicinājumu Komisijai un dalībvalstīm, ņemot vērā 2016. gada 28. aprīļa rezolūciju par mājsaimniecībās nodarbinātām sievietēm un aprūpētājām ES; mudina Komisiju ieviest regulējumu mājsaimniecības darba un aprūpes profesionalizācijai, kas ļautu atzīt un standartizēt attiecīgās profesijas un prasmes un radītu iespējas veidot karjeru, un mudināt dalībvalstis izveidot sistēmas mājsaimniecībās nodarbināto sieviešu un aprūpētāju kvalifikācijas profesionalizācijai, apmācībai, pastāvīgai prasmju pilnveidošanai un atzīšanai, kā arī izveidot valsts nodarbinātības aģentūras, lai stiprinātu profesionalizāciju;

84. aicina dalībvalstis veicināt un attīstīt politiku skatuves mākslas nozarē, kurā visās darbībās tiek ievērota vienlīdzīgu iespēju vērtība, kā arī dzimumu līdztiesība, īpašu uzmanību pievēršot ilgstošu atšķirību un nevienlīdzības nelabvēlīgo seku mazināšanai, piemēram, dzimumu sadalījumam mūzikas nozarē, kur vīriešu un sieviešu attiecība visos reģionos un Eiropā ir attiecīgi aptuveni 70 % pret 30 %, tostarp reģistrēto komponistu un dziesmu autoru vidū sieviešu ir 20 % vai mazāk, un viņas pelna vidēji par 30 % mazāk nekā vīrieši, kas strādā šajā nozarē, turklāt tikai 2,3 % no koncertos atskaņoto klasiskās mūzikas darbu autorēm ir sievietes, un viņām pieder tikai 15 % ierakstu izdevniecību;

85. pauž bažas par ierobežoto sociālo mobilitāti, kas kavē darbaspēka mobilitāti sieviešu vidū; uzsver vajadzību uzlabot darbaspēka mobilitātes iespējas ES;

Ceturtdiena, 2021. gada 21. janvāris

Digitālā politika dzimumu līdztiesības nodrošināšanai

86. pauž nožēlu par to, ka MI, IKT un *STEM* nozarēs sievietes ir nepietiekami pārstāvētas izglītības, apmācības un nodarbinātības jomā, un norāda uz risku, ka, plānojot MI un citas programmas, varētu tikt pastiprināti un vairoti stereotipi un ar dzimumu saistīti aizspriedumi; uzsver ne tikai iespējamos ieguvumus un iespējas, bet arī potenciālās digitalizācijas problēmas sievietēm un meitenēm, un mudina Komisiju nodrošināt konkrētu dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas pasākumu ieviešanu vienotā tirgus stratēģijas un digitalizācijas programmas īstenošanā, savlaicīgi un iepriekš novēršot jebkādu digitalizācijas nelabvēlīgo ietekmi uz sievietēm un meitenēm un nodrošinot skaidru saikni starp saistībām stereotipu izbeigšanas jomā un visaptverošām darbībām, lai nodrošinātu sieviešu neatkarību digitālā darba tirgus veidošanā; aicina Komisiju ierosināt konkrētus pasākumus, lai pārveidotu tehnoloģijas un MI par instrumentiem, kas noderētu dzimumu stereotipu izskaušanas cīņā, un nodrošināt iespējas sievietēm un meitenēm apgūt *STEM* studijas un turpināt karjeru šajās profesijās;

87. aicina Komisiju un dalībvalstis lēmumos par pieņemšanu darbā un paaugstināšanu amatā, tostarp politikā, kas veicina atstumto grupu sieviešu integrāciju darba tirgū, risināt jautājumu par horizontālo un vertikālo segregāciju nodarbinātības jomā un diskriminējošu praksi;

88. prasa turpināt sadalīt tradicionālo dzimumu normu struktūru un darbam un darbībām raksturīgo dzimumu sadalījumu, lai novērstu līdzšinējos aizspriedumus un dzimumu stereotipus; uzsver, ka šajā sakarībā ir svarīgi informēt visus tos, kas iesaistīti studiju kursu un karjeras izvēlē;

89. uzsver, cik būtiska ir piekļuve digitālajām prasmēm un to attīstīšana vecākām sievietēm, sievietēm lauku apvidos un nelabvēlīgā stāvoklī esošām sievietēm un meitenēm ar ierobežotu piekļuvi jaunām tehnoloģijām, lai saglabātu saikni ar aktīvo dzīvi un atvieglotu viņu saziņu ar draugiem un radiniekiem;

90. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos izmantot programmu "Apvārsnis Eiropa", lai sniegtu ieskatus un risinājumus attiecībā uz to, kā novērst iespējamos dzimumu aizspriedumus MI jomā; tomēr prasa visu iespējamo finansējumu izmantot tādu projektu atbalstam, kuri mudina meitenes un sievietes uzlabot savas digitālās prasmes un iepazīstina viņas ar *STEM*;

91. norāda, ka laikā, kad turpinās koronavīrusa pandēmija, palielinās tāldarba un attālināta darba nozīme un iespējas; aicina Komisiju stratēģijā iekļaut tāldarba un attālināta darba nozīmi, kas ir svarīgs faktors darba un privātās dzīves līdzsvara nodrošināšanā;

Dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana visās ES politikas jomās un dzimumu līdztiesības politikas finansēšana

92. uzsver, ka dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana un dzimumu līdztiesības principa ievērošana budžeta plānošanā ir būtiski instrumenti, lai novērtētu un vērstu dažādu politikas darbību un budžeta izlietojuma ietekmi uz vīriešiem un sievietēm, un tie būtu jāizmanto visā politikas veidošanas procesā un budžeta darbībās;

93. atkārtoti norāda uz dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas nozīmi un izmantošanu kā sistemātisku pieeju dzimumu līdztiesības sasniegšanā; tāpēc atzinīgi vērtē jaunizveidoto Komisijas darba grupu līdztiesības jautājumos un prasa šo darba grupu pienācīgi apmācīt un nodrošināt ar resursiem, kā arī periodiski ziņot Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejai par tās darbu; uzsver pārredzamības un dažādu sieviešu tiesību organizāciju un pilsoniskās sabiedrības organizāciju iesaistīšanas nozīmi; mudina Komisiju iekļaut noteikumus, saskaņā ar kuriem ģenerāldirektorātiem obligāti jāņem vērā darba grupas ieguldījums, un izstrādāt apmācības kursus personālam, kā arī procedūras, lai uzraudzītu un novērtētu integrēto pieeju atbilstoši tās misijai;

94. aicina Komisiju, Parlamentu un Padomi izveidot tematisku apakšprogrammu sievietēm lauku apvidos, izmantojot kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskos plānus, ko finansē Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF) un Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA); uzsver, ka šai apakšprogrammai ir jācenšas veicināt sieviešu nodarbinātību un sieviešu darījumdarbību, izmantojot iespējas, kas saistītas ar agrotūrismu un digitālo ciematu attīstību, uzlabojot lauksaimnieču piekļuvi zemei, kredīta un finanšu instrumentiem, prasmes un sniegumu, izmantojot izglītību, apmācību un konsultāciju pakalpojumus, lielāku līdzdalību vietējās rīcības grupās un vietējo partnerību attīstību *Leader* programmas ietvaros; šajā sakarībā prasa paredzēt ES līdzekļus dzīves un darba apstākļu uzlabošanai lauku apvidos, tostarp labākai piekļuvei pakalpojumiem un infrastruktūras attīstībai, īpašu uzmanību pievēršot platjoslas interneta pieejamībai, kā arī atbalstot darījumdarbības iniciatīvas un piekļuvi kredītiem, tādējādi radot iespējas sievietēm lauku apvidos; aicina

dalībvalstis apmainīties ar paraugprakses piemēriem attiecībā uz līdzstrādājošo laulāto profesionālo statusu lauksaimniecības nozarē, tādējādi pievēršoties sieviešu sociālā nodrošinājuma tiesībām, tostarp grūtniecības un dzemdību atvaļinājumam vai tiesībām uz pensiju, un pieprasa, lai Komisija sagatavotu norādījumus šajā saistībā;

95. aicina Komisiju veicināt sieviešu darījumdarbību un piekļuvi aizdevumiem un pamatkapitāla finansējumam, izmantojot ES programmas un fondus, un atzinīgi vērtē tās nodomu ieviest jaunus pasākumus, lai 2020. gadā veicinātu sieviešu vadītu jaunuzņēmumu un novatorisku mazo un vidējo uzņēmumu attīstību, kā arī stiprināt dzimumu līdztiesību programmas "Apvārsnis Eiropa" ietvaros; uzsver, ka prasība pieteikumu iesniedzējiem nodrošināt dzimumu līdztiesības plānus ir būtisks rīks virzībai uz priekšu šajā jomā; uzsver, ka ir jāpalielina izpratne par pašreizējām un turpmākajām sieviešu un meiteņu uzņēmēju ES finansēšanas iespējām, kā arī jāpalielina sieviešu līderu redzamība, lai izveidotu spēcīgākus lomu paraugus un mainītu pašreizējos stereotipus;

96. uzsver, ka reakcija uz Covid-19 epidēmiju būtu jāizmanto, lai atvēlētu papildu budžeta līdzekļus, kurus dalībvalstis varētu mobilizēt no vardarbības cietušo atbalstam;

97. pauž nopietnas bažas par to, ka Eiropas zaļais kurss un ar to saistītās iniciatīvas neietver ne dzimumperspektīvu, ne arī atsauces uz dzimumu līdztiesību; mudina integrēt dzimumu līdztiesības aspektu ES vides un klimata politikā, piemēram, zaļajā kursā, un uzsver, ka šādā politikā ir jāņem vērā ietekmes uz dzimumu līdztiesību novērtējumi, lai nodrošinātu, ka tajā uzmanība tiek pievērsta esošajai dzimumu nevienlīdzībai un citiem sociālās atstumtības veidiem; aicina Komisiju palielināt finansiālu un institucionālu atbalstu, lai veicinātu klimatrīcību, kurā ievērots dzimumu līdztiesības princips, un noteikt stingrus politikas pasākumus, lai veicinātu sieviešu vienlīdzīgu līdzdalību lēmumu pieņemšanas struktūrās un valsts un vietējā līmeņa klimata politikā, kas ir būtiski, lai panāktu ilgtermiņa klimatisko taisnīgumu, kā arī atzīt un atbalstīt sievietes un meitenes kā pārmaiņu veicinātājas;

98. aicina Komisiju izstrādāt plānu, lai izpildītu *COP 25* pieņemtajā atjaunotajā dzimumu līdztiesības rīcības plānā noteiktās saistības, un izveidot pastāvīgu ES dzimumu līdztiesības un klimata pārmaiņu kontaktpunktu ar pietiekamiem budžeta līdzekļiem, lai īstenotu un uzraudzītu dzimumatbildīgu klimata politiku ES un visā pasaulē;

99. uzsver, ka ir jāpalielina ES programmām pieejamie līdzekļi, kas paredzēti dzimumu līdztiesības un sieviešu tiesību veicināšanai; ***aicina*** Komisiju pastiprināt centienus ievērot dzimumu līdztiesības principu budžeta plānošanā kā neatņemamu sastāvdaļu visos budžeta procedūras posmos un visās budžeta pozīcijās, kā arī iekļaut neatkarīgas budžeta pozīcijas mērķtiecīgām darbībām; uzsver, ka katram jaunam pasākumam, mehānismam vai stratēģijai ir jāveic ietekmes uz dzimumu līdztiesību novērtējums; šajā sakarībā aicina Komisiju un Padomi ieguldīt aprūpes ekonomikā un pieņemt Eiropas aprūpes līgumu, lai papildinātu Eiropas zaļo kursu; atzinīgi vērtē to, ka pirmoreiz dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana DFS būs horizontāla prioritāte un to papildinās visaptverošs ietekmes uz dzimumu līdztiesību novērtējums un programmu uzraudzība;

100. aicina Komisiju, izstrādājot jaunākās Eiropas politikas nostādnes un stratēģijas, ņemt vērā dzimumu līdztiesības aspektu un dzīves cikla perspektīvu, kas ilgtermiņā veicinās sieviešu ekonomiskās neatkarības palielināšanu un nevienlīdzības mazināšanu šajā jomā;

101. aicina Komisiju un dalībvalstis rīkoties, lai nodrošinātu, ka sievietes var izmantot zaļās pārkārtošanās radītās iespējas; uzsver, ka dzimumu līdztiesības aspekts ir jāintegrē nodarbinātības politikā, kas saistīta ar ilgtspēju un taisnīgu pārkārtošanos, lai īstenotu politiku, kura ļauj panākt pienācīgu darba un privātās dzīves līdzsvaru un nodrošina vienādu atalgojumu, pienācīgus ienākumus, personības attīstību un atbilstīgu sociālo aizsardzību; mudina projektos, ko finansē no vides programmām, un piekļuvē ar klimatrīcību saistītajiem ieguldījumiem iekļaut dzimumu līdztiesības perspektīvu;

102. aicina dalībvalstis un Komisiju uzlabot dzimumu līdztiesību un sieviešu iespējas sportā kopumā, ņemot vērā to, cik liela un nenoliedzama var būt sporta nozīme, palīdzot sievietēm un meitenēm graut dzimumu stereotipus, veidojot pārliecību un stiprinot viņu vadības prasmes; aicina dalībvalstis un Komisiju nodrošināt efektīvas platformas, lai popularizētu sieviešu paraugtēlus un vadītājas ar starptautisku, valsts un vietēju darbības mērogu; aicina dalībvalstis veicināt un izstrādāt politiku, lai apkarotu ar dzimumu saistītu nevienlīdzīgu atalgojumu un prēmiju atšķirības, jebkāda veida vardarbību pret sievietēm un meitenēm sportā, kā arī nodrošināt plašāku sieviešu atspoguļojumu sporta plašsaziņas līdzekļos un pārstāvību lēmumu pieņemšanas amatos; aicina Komisiju iekļaut sporta jomu plānotajā kampaņā pret stereotipiem;

103. aicina ES izmantot intersekcionālu un dzimumu līdztiesības perspektīvu, lai reaģētu uz Covid-19 krīzi, un piešķirt būtisku finansējumu no Atveseļošanas un noturības mehānisma dzimumu līdztiesības pasākumiem, jo īpaši ļoti feminizētās nozarēs, kā arī sieviešu tiesību veicināšanai; prasa, lai finansējuma pamatā būtu izmērāms dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas princips, ar kuru var nodrošināt taisnīgu, atbilstošu un saskaņotu finansējuma sadalījumu; turklāt aicina izveidot īpašu dzimumu līdztiesības koronavīrusa fondu, lai atbalstītu cīņu pret pastāvošo nevienlīdzību;

104. atkārtoti apstiprina vajadzību dzimumperspektīvu vēl vairāk iekļaut gaidāmajā invaliditātes vienlīdzības 2021. gada stratēģijā, pievēršot pienācīgu uzmanību ar īpašiem pasākumiem un darbībām uzlabotai piekļuvei darba tirgum;

105. atgādina par 2018. gada 29. novembra rezolūciju par sieviešu ar invaliditāti stāvokli ([40]); mudina Komisiju iesniegt konsolidētu priekšlikumu saistībā ar Eiropas stratēģiju invaliditātes jomā laikposmam pēc 2020. gada, kas ietver tādu pozitīvu darbību izstrādi, kuras vērstas uz sievietēm ar invaliditāti, lai nodrošinātu viņu pilnīgu un efektīvu līdzdalību darba tirgū un izskaustu diskrimināciju un aizspriedumus, ar ko viņas saskaras, tostarp pasākumus, lai veicinātu nodarbinātību, apmācību, iekārtošanu darbā, vienlīdzīgu karjeras virzību, vienlīdzīgu atalgojumu, piekļuvi un saprātīgus pielāgojumus darbvietā un turpmāku mācīšanos, pievēršot uzmanību viņu digitālajai iekļaušanai un nepieciešamībai nodrošināt darba un privātās dzīves līdzsvaru; prasa arī, lai pasākumi attiecībā uz vīriešu un sieviešu darba samaksas, pensiju un aprūpes atšķirībām skaidri risinātu bērnu ar invaliditāti vecāku un aprūpētāju, jo īpaši sieviešu un viena vecāka mājsaimniecību, vajadzības; ņem vērā nepieciešamību pēc Invaliditātes tiesību garantijas, ko papildinātu īpaši pasākumi, kas risina sieviešu ar invaliditāti vajadzības, kā arī nepieciešamību stiprināt Garantiju jauniešiem;

106. aicina Komisiju jo īpaši pievērsties visneaizsargātākajām sievietēm; tāpēc prasa, lai Komisija pārliecinātos, ka visas atbilstīgās stratēģijas darbības attiecas uz visām sievietēm;

107. vērš uzmanību uz dzimumperspektīvas trūkumu darba drošības un veselības aizsardzības jomā; uzsver, ka dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanai vajadzētu būt neatņemamai daļai darba drošības un veselības (*OSH*) aizsardzības politikas un profilakses stratēģiju izstrādē visās nozarēs, tostarp gaidāmajā Komisijas pārskatā par stratēģisko regulējumu drošībai un veselības aizsardzībai darbā pēc 2020. gada; mudina Komisiju, dalībvalstis un sociālos partnerus par arodslimībām un ar darbu saistītām slimībām uzskatīt tās, kas vēl nav atzītas un kas ir īpaši izplatītas sieviešu darbvietās, kā arī slimības, kas īpaši skar sievietes, integrēt dzimumu līdztiesību veselības aizsardzības un drošības jomā profesijās, kurās dominē vīrieši un kurās joprojām ir daudz trūkumu, tostarp attiecībā uz sanitārajām iekārtām, darba aprīkojumu vai individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, lai nodrošinātu maternitātes aizsardzību un drošību darba vietā un pasākumus, kas saistīti ar atgriešanos darbā pēc grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma, kā arī novērtēt nodarbinātības riskus feminizētās nozarēs, tostarp saistībā ar darbu mājās, proti, mājsaimniecības darbu un aprūpi;

108. prasa, lai Komisija, ņemot vērā pierādīto mātes piena labvēlīgo ietekmi uz jaundzimušajiem, veicinātu zīdīšanu, īpaši attiecībā uz priekšlaicīgi dzimušiem zīdaiņiem; aicina Komisiju atbalstīt politiku, kas veicina mātes piena (gan zīdot, gan izmantojot ziedotu pienu) nodrošināšanu priekšlaikus dzimušiem zīdaiņiem, un veicināt piena banku pārrobežu izmantošanu, lai sievietes pierobežas reģionos vajadzības gadījumā varētu izmantot šo atbalstu;

109. mudina iekļaut invaliditātes aspektu visās vispārējās dzimumu līdztiesības iniciatīvās, kuras tiek veicinātas Eiropas Savienībā; mudina garantēt aizsardzību ar dzimumu saistītas vardarbības upuriem ar invaliditāti, kuri ir tiesas aizbildnībā vai kādā citā ierobežotas tiesībspējas sistēmā, šajā nolūkā mudinot nodrošināt efektīvu piekļuvi tiesai šai personu grupai, kā arī apmācību un spēju veidošanu īpašo dienestu speciālistiem, kuri darbojas šādos tiesas procesos (piemēram, krimināltiesību vai veselības aprūpes speciālisti); mudina izveidot pieejamu, no stereotipiem brīvu izglītības sistēmu, kas ļauj meitenēm un sievietēm ar invaliditāti izvēlēties jomas, kurās viņas studē un strādā, ņemot vērā viņu pašu vēlmes un talantus, un kurās nav ierobežojumu, ko rada nepieejamība, aizspriedumi un stereotipi; atbalsta sieviešu ar invaliditāti iesaisti kā izmaiņu paraugu dzimumu līdztiesības un sieviešu tiesību kustībās; mudina sievietes un meitenes ar invaliditāti, tostarp tās, kuras atrodas iestādēs, iekļaut visos dalībvalstu krūts un dzemdes kakla vēža profilakses plānos, kā arī iekļaut šo grupu visās HIV/AIDS apkarošanas programmās un citās seksuāli transmisīvo slimību izskaušanas programmās; mudina visus apkopotos rādītājus un datus par dzimumu līdztiesības jautājumiem sadalīt pēc vecuma, invaliditātes un dzimuma;

([40]) OV C 363, 28.10.2020., 164. lpp.

Negatīvas reakcijas pret dzimumu līdztiesību apkarošana

110. atkārtoti norāda uz vajadzību regulāri apmainīties ar paraugprakses piemēriem starp dalībvalstīm, Komisiju un galvenajām ieinteresētajām personām (piemēram, veselības aprūpes speciālistiem, regulatoriem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām) par dzimumu līdztiesības aspektiem veselības aprūpes jomā, tostarp pamatnostādnēm par visaptverošu dzimuma un attiecību izglītību, *SRHR* un dzimumsensitīvu reakciju uz epidēmijām; aicina Komisiju nodrošināt turpmākus pasākumus un atbalstu, lai garantētu *SRHR* ievērošanu pašreizējās dzimumu līdztiesības stratēģijas īstenošanas laikā, un iekļaut *SRHR* savā nākamajā ES Veselības aizsardzības stratēģijā; aicina Komisiju atbalstīt dalībvalstis to veselības aprūpes sistēmu stiprināšanā, kā arī kvalitatīvas un vispārējas piekļuves nodrošināšanā visiem veselības aprūpes pakalpojumiem un samazināt atšķirības piekļuvē veselības aprūpes pakalpojumiem, tostarp *SRHR* pakalpojumiem, dalībvalstīs un starp tām; šajā sakarībā aicina dalībvalstis garantēt drošu, savlaicīgu un pilnīgu piekļuvi *SRHR* un vajadzīgajiem veselības aprūpes pakalpojumiem;

111. aicina Komisiju pievērsties nevienlīdzībai veselības aprūpes jomā gaidāmajā ES Veselības aizsardzības stratēģijā, kurā galvenā uzmanība būtu jāpievērš profilaktiskās veselības aprūpes pieejamībai visos dzīves posmos, sieviešu veselībai un drošībai darbavietā, kā arī īpašu uzmanību pievēršot dzimumu līdztiesības jautājumam Eiropas Vēža uzveikšanas plānā; vēlreiz uzsver ar dzimumu saistītās medicīnas un pētījumu nozīmi un tāpēc uzsver, ka ieguldījumi atšķirīgajā sieviešu un vīriešu veselības aprūpē būtu jāatbalsta ar programmas "Apvārsnis Eiropa" starpniecību, lai veselības aprūpes sistēmas varētu labāk reaģēt uz atšķirīgajām sieviešu un vīriešu vajadzībām;

112. aicina Komisiju atbalstīt pētījumus sieviešu nehormonālās kontracepcijas jomā, nodrošinot viņām vairāk alternatīvu, kā arī atbalstīt pētījumus vīriešu kontracepcijas jomā, kuru mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgu pieeju kontracepcijas līdzekļiem un to lietošanu, kā arī kopīgu atbildību;

113. pieprasa atbalstīt sieviešu tiesību aizstāvjus un sieviešu tiesību aizsardzības organizācijas ES un visā pasaulē, tostarp organizācijas, kas strādā *SRHR* un LGBTI+ jomā, nākamajā DFS palielinot un piešķirot finansiālu atbalstu; turklāt uzsver to finansiālās grūtības, kas izriet no pašreizējās krīzes, un prasa palielināt finansējumu, lai pietiekami finansētu to turpmāko darbu; pauž nopietnas bažas par pretreakciju pret iedibinātām sieviešu tiesībām un dzimumu līdztiesību dažās dalībvalstīs un jo īpaši par mēģinājumiem vēl vairāk kriminalizēt abortu aprūpi un mazināt jauniešu piekļuvi visaptverošai seksuālajai izglītībai Polijā, kā arī par pieņemto reformu, kas iedragā transpersonu un interseksuāļu tiesības Ungārijā; prasa nepārtraukti uzraudzīt pašreizējo stāvokli saistībā ar sieviešu tiesībām un dzimumu līdztiesību, tostarp dezinformāciju un regresīvas iniciatīvas visās dalībvalstīs, un izveidot trauksmes sistēmu brīdināšanai par regresiju; aicina Komisiju atbalstīt pētījumus, kuros analizēta saikne starp antidemokrātiskām kustībām un uzbrukumiem, un dezinformācijas kampaņām par sieviešu tiesībām un dzimumu līdztiesību, kā arī par demokrātiju, un aicina Komisiju analizēt to pamatcēloņus un pastiprināt centienus apkarot tās, izstrādājot faktu pārbaudes, pretstāstus un izpratnes veicināšanas kampaņas;

114. aicina Komisiju veikt vispārēju kampaņu pret pieaugošajiem uzbrukumiem cilvēktiesību aizstāvjiem un panākt viņu atbrīvošanu, īpašu uzmanību pievēršot sieviešu tiesību aizstāvjiem; aicina ES pamatnostādnēs par cilvēktiesību aizstāvjiem nekavējoties ieviest pielikumu, kura mērķis ir atzīt un izstrādāt papildu stratēģijas un rīkus, lai labāk un efektīvāk reaģētu un novērstu īpašo situāciju, draudus un riska faktorus, ar kuriem saskaras sieviešu cilvēktiesību aizstāvji;

115. mudina Komisiju un dalībvalstis aizsargāt sievietes, kuras ir īpaši neaizsargātas pret daudzkārtēju diskrimināciju, atzīstot intersekcionālās diskriminācijas veidus, kurus sievietes piedzīvo, pamatojoties uz dzimumu, etnisko piederību, tautību, vecumu, invaliditāti, sociālo stāvokli, seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti, kā arī migrācijas statusu, un nodrošināt, lai īstenotajās darbībās tiktu ņemtas vērā un nodrošinātas šo grupu īpašās vajadzības;

116. atgādina par savu 2019. gada 12. februāra rezolūciju par nepieciešamību stiprināt ES stratēģisko programmu attiecībā uz romu integrācijas valsts stratēģijām laikposmam pēc 2020. gada ([41]), kurā norādīts, ka lielākajā daļā dalībvalstu nav novēroti uzlabojumi attiecībā uz piekļuvi nodarbinātībai, ka pastāv nopietnas bažas saistībā ar mājokļiem un neliels progress attiecībā uz nabadzību un ka ES sistēmā ir vajadzīga spēcīga dzimumu dimensija; pauž bažas par naidīgiem izteikumiem pret romiem saistībā ar Covid-19 pandēmiju un papildu ierobežojumiem, ko ieviesušas dažas dalībvalstis, lai romu kopienām piemērotu karantīnu, un pauž bažas par negatīvo ietekmi uz visneaizsargātākajām romu grupām, piemēram, meitenēm, jaunām sievietēm, gados vecākām sievietēm, personām ar invaliditāti un LGBTIK+; atzinīgi vērtē to, ka ir pieņemta ES stratēģiskā programma romu līdztiesības un iekļaušanas jomā, ļaujot analizēt koronavīrusa ietekmi uz romu kopienām un pieņemt pasākumus, lai novērstu pretreakciju pret tām;

117. mudina Komisiju izveidot konkrētu sistēmu seksuālo pakalpojumu sniedzēju tiesībām un aizsardzībai krīzes laikā un pēc tās; turklāt uzstāj, ka ir svarīgi iekļaut pasākumus un stratēģijas, kuru mērķis ir izskaust diskrimināciju, ar ko saskaras seksuālo pakalpojumu sniedzēji, attiecībā uz piekļuvi finansējumam, mājoklim, veselības aprūpei, izglītībai un citiem pakalpojumiem;

118. uzsver, ka audiovizuālie un drukātie plašsaziņas līdzekļi ir viena no nozarēm ar būtisku kultūras, sociālo un ekonomisko nozīmi, kas gan atspoguļo, gan veido sabiedrības uzskatus un kultūru; pauž nožēlu par to, ka sievietes ir nepietiekami pārstāvētas galvenajos radošajos amatos šajā nozarē, tostarp filmu nozarē visā Eiropā un visā pasaulē; aicina Komisiju pievērsties dzimumu stereotipiem plašsaziņas līdzekļos un veicināt dzimumlīdztiesīgu saturu; uzsver, cik būtiski ir veicināt plašsaziņas līdzekļu lietotprasmi un nodrošināt visām attiecīgajām ieinteresētajām personām iniciatīvas dzimumsensitīvas izglītošanas plašsaziņas līdzekļu jomā; aicina dalībvalstis pieņemt tiesību aktus, kas aizliedz seksistisku reklāmu plašsaziņas līdzekļos un veicina apmācību un praktiskus kursus par dzimumu stereotipu apkarošanu žurnālistikas, komunikācijas, plašsaziņas līdzekļu un reklāmas mācību iestādēs; aicina Komisiju palīdzēt apmainīties ar paraugprakses piemēriem cīņā pret seksistiskām reklāmām; aicina dalībvalstis izstrādāt un īstenot politiku esošās nevienlīdzības izskaušanai visā audiovizuālajā nozarē, lai nodrošinātu un uzlabotu sieviešu un meiteņu iespējas;

Dzimumu līdztiesības sasniegšana ar ES ārējo attiecību starpniecību

119. saskaņā ar LESD 8. pantu, kurā noteikts, ka ES visās darbībās būtu jācenšas novērst nevienlīdzību un veicināt vīriešu un sieviešu līdztiesību, prasa nodrošināt ES iekšpolitikas un ārpolitikas saskaņotību un savstarpēju stiprināšanu daudzkārtējas diskriminācijas, dzimumu līdztiesības aspekta integrācijas un dzimumu vienlīdzības principu jomā, apkarojot dzimumu stereotipus un normas, kā arī kaitnieciskas darbības un diskriminējošus tiesību aktus un ar ārējo attiecību starpniecību veicinot sieviešu vienlīdzīgas iespējas izmantot visas cilvēktiesības; šajā sakarībā īpaši uzsver ES tirdzniecības politiku, attīstības sadarbību un cilvēktiesību politiku; uzsver sieviešu iespēju palielināšanas galveno nozīmi, lai efektīvi īstenotu attīstības politiku; atgādina par izglītības nozīmi sieviešu un meiteņu iespēju palielināšanā gan ES, gan partnervalstīs; uzsver, ka izglītība ir ne tikai tiesības, bet arī būtisks līdzeklis cīņā pret agrīnām un piespiedu laulībām un grūtniecību pusaudžu vecumā; uzstāj, ka prioritāri ir vajadzīga ES ārpolitika, kas palīdzētu noturēt meitenes skolās un ļautu viņām turpināt izglītošanos partnervalstīs; atzinīgi vērtē atjaunoto apņemšanos ievērot sieviešu un meiteņu tiesības un atsauci uz IAM (jo īpaši uz 5. IAM) kā galveno dzimumu līdztiesības stratēģijas pamatu;

120. aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm veikt un uzraudzīt darbu, pilnībā īstenojot Pekinas rīcības platformu, *ICPD* rīcības programmu un to pārskata konferenču rezultātus, kā arī visus IAM, tostarp 3.7. un 5.6. mērķus, gan ES, gan ārpus tās, izmantojot rādītājus saskaņā ar ANO IAM globālo rādītāju sistēmu;

121. atzinīgi vērtē jauno Dzimumu līdztiesības rīcības plānu III (GAP III) kā galveno instrumentu dzimumu līdztiesības un sieviešu un meiteņu iespēju veicināšanai ārējās attiecībās; uzsver, ka šim dokumentam ir jāpievieno skaidri, izmērāmi un konkrētam laikposmam noteikti rādītāji, tostarp lomu un atbildības sadalījums dažādiem dalībniekiem; atzinīgi vērtē to, ka jaunajā rīcības plānā ir saglabāts 85 % mērķis veicināt dzimumu līdztiesību visās jaunajās programmās; pauž nožēlu par to, ka netika noteikts jaunais 20 % mērķis programmās iekļaut dzimumu līdztiesības aspektu kā galveno mērķi; prasa, lai jaunajā Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā par prioritāti tiktu noteikta

([41]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0075.

dzimumu līdztiesība un sieviešu tiesības visās attiecīgajās ģeogrāfiskajās un tematiskajās programmās; atzinīgi vērtē izmaiņas Komisijas dienestu un Eiropas Ārējās darbības dienesta institucionālajā kultūrā, lai efektīvāk izpildītu ES saistības attiecībā uz sieviešu tiesībām un dzimumu līdztiesību;

122. aicina Komisiju vēl vairāk stiprināt ES kā dzimumu līdztiesības katalizatora lomu visā pasaulē.

123. aicina Komisiju veicināt padziļinātu izpratni par migrantu un patvēruma meklētāju sieviešu un meiteņu īpašajām vajadzībām piekļūt veselības aprūpes un izglītības atbalstam un finansiālajam nodrošinājumam, lai novērstu viņu ekspluatācijas risku un nodrošinātu viņu tiesību ievērošanu;

124. norāda, ka Komisijai ir jārisina īpašā situācija saistībā ar sieviešu aizsardzību pret *GBV* migrācijas un patvēruma uzņemšanas centros, un prasa pielāgot infrastruktūru sievietēm un meitenēm un vajadzības gadījumā nodrošināt atbilstošu apmācību darbiniekiem šajos centros;

125. atzinīgi vērtē uz vērtībām balstītu ES tirdzniecības politiku ar augstu darba un vides tiesību aizsardzības līmeni, kā arī pamatbrīvību un cilvēktiesību, tostarp dzimumu līdztiesības, ievērošanu; atgādina, ka visos ES tirdzniecības un investīciju nolīgumos ir jāintegrē dzimumu līdztiesības aspekts un jāiekļauj vērienīga un īstenojama sadaļa par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību; atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos pirmo reizi nodrošināt īpašas nodaļas par tirdzniecību un dzimumu līdztiesību iekļaušanu modernizētajā asociācijas nolīgumā ar Čīli, pamatojoties uz pieejamajiem starptautiskajiem piemēriem;

126. atkārtoti pauž savu pastāvīgo atbalstu Komisijas darbam šajā jomā;

o

o o

127. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.